

Sri Siva Vishnu Temple

6905 Cipriano Road, Lanham MD 20706

Tel: (301) 552-3335 Fax: (301) 552-1204

E-Mail: ssvt@ssvt.org Web Site: <https://www.ssvt.org>

Durga Sapta Shati

English

॥ prathamō:'dhyāyaḥ ॥

madhukaiṭabha vadhaḥ

ōṁ namaścaṇḍikāyai ।

1. ōṁ aiṁ mārkaṇḍēya uvāca ।। (1)
2. sāvarṇiḥ sūryatanayō yō manuḥ kathyatē:'ṣṭamaḥ ।
niśāmaya tadutpattiṁ, vistarād gadatō mama ।। (2)
3. mahāmāyā:'nubhāvēna yathā manvantarādhipaḥ ।
sa babhūva mahābhāgaḥ, sāvarṇistanayō ravēḥ ।। (3)
4. svārōciṣē:'ntarē pūrvam caitravamśa-samudbhavaḥ ।
surathō nāma rājā:'bhūt samastē kṣitimaṇḍalē ।। (4)
5. tasya pālayataḥ samyak prajāḥ putrānivaursān ।
babhūvuḥ śatravō bhūpāḥ kōlā-vidhvaṁsina-stadā ।। (5)
6. tasya taira-bhavad yuddhamati-prabaladaṇḍinaḥ ।
nyūnairapi sa tairyuddhē kōlā-vidhvaṁsibhirjitaḥ ।। (6)
7. tataḥ sva-puramāyātō nijadēśādhipō:'bhavat ।
ākrāntaḥ sa mahābhāga-staistadā prabalāribhiḥ ।। (7)
8. amātyair-balibhir-duṣṭair-durbalasya durātmabhiḥ ।
kōśō balaṁ cāpahr̥taṁ tatrāpi svapurē tataḥ ।। (8)
9. tatō mrgayā-vyājēna hr̥tasvāmyaḥ sa bhūpatiḥ ।
ēkākiḥ hayamāruhya jagāma gahanam vanam ।। (9)
10. sa tatrāśrama-madrākṣīd dvija-varyasya mēdhasaḥ ।
praśānta-śvāpadā-kīrṇam muni-śiṣyōpa-śōbhitam ।। (10)
11. tasthau kañcit sa kālam ca muninā tēna satkr̥taḥ ।
itaścētaśca vicaram-stasmin muni-varāśramē ।। (11)
12. sō:'cintayattadā tatra, mamatvā-kr̥ṣṭa-cētanāḥ ।
matpūrvaiḥ pālitaṁ pūrvam, mayāhīnam puram hi tat ।। (12)

13. mad-bhr̥tyai-stairasad-vr̥ttair-dharmataḥ pālyatē na vā
na jānē sa pradhānō mē śūra-hastī sadā-madaḥ || (13)
14. mama vairi-vaśaṁ yātaḥ, kān bhōgānupa-lapsyatē |
yē mamā nugatā nityaṁ, prasāda-dhana-bhōjanaiḥ || (14)
15. anuvr̥ttim dhruvaṁ tē:'dya, kurvantyanya-mahī- bhr̥tām |
asamyag-vyaya-śīlaistaiḥ, kurvadbhiḥ satataṁ vyayam || (15)
16. samcitaḥ sō:'ti-duḥkhēnaḥ, kṣayaṁ kōśō gamiṣyati |
ētaccānyacca satataṁ, cintayā māsa pārthivaḥ || (16)
17. tatra viprā śramābhyāśē, vaiśyamēkaṁ dadarśa saḥ |
sa pr̥ṣṭastēna kastvaṁ bhō, hētuścāgamanē:'tra kaḥ || (17)
18. sa-sōka iva kasmāttvaṁ, durmanā iva lakṣyasē |
ityākarnya vacastasya, bhū-patēḥ praṇa yōditam || (18)
19. pratyuvāca satam vaiśyaḥ, praśrayāvanatō nr̥pam || (19)
20. vaiśya uvāca || (20)
21. samādhirnāma vaiśyō:'hamutpannō dhaninām kulē || (21)
22. putra-dārair-nirastaśca, dhana-lōbhādasādhubhiḥ |
vihīnaśca dhanairdāraiḥ, putrairādāya mē dhanam || (22)
23. vanamabhyāgatō duḥkhī, nirastaścāpta-baṁdhubhiḥ |
sō:'ham na vēdmi putrāṇām, kuśalā-kuśalātmikām || (23)
24. pravr̥ttim sva-janānām ca, dārāṇām cātra samsthitāḥ |
kiṁ nu tēṣām gr̥hē-kṣēmamakṣēmaṁ kiṁ nu sāmpratam || (24)
25. katham tē kiṁ nu sad-vr̥ttā, durvr̥ttāḥ kiṁ nu mē sutāḥ || (25)
26. rājōvāca || (26)
27. yair-nirastō bhavāṁllubdhaiḥ, putra-dārādibhirdhanaiḥ || (27)
28. tēṣu kiṁ bhavataḥ snēhamanubadhnāti mānasam || (28)

29. vaiśya uvāca || (29)
30. ēvamētadyathā prāha, bhavānasmad-gataṁ vacaḥ || (30)
31. kiṁ karōmi na badhnāti, mama niṣṭhuratām manaḥ |
yaiḥ santyajya pitṛṣṇēhaṁ, dhana-lubdhair-nirākṛtaḥ || (31)
32. pati-svajana-hārdaṁ ca, hārdi tēṣvēva mē manaḥ |
kimētannābhi-jānāmi, jānannapi mahāmatē || (32)
33. yat prēma-pravaṇaṁ cittam, viguṇēṣvapi bandhuṣu |
tēṣāṁ kṛtē mē niḥśvāsō, daurmanasyaṁ ca jāyatē || (33)
34. karōmi kiṁ yanna manastēṣvapṛitiṣu niṣṭhuraṁ || (34)
35. mārkaṇḍēya uvāca || (35)
36. tatastau sahitaṁ vipra! taṁ munim samupasthitaṁ || (36)
37. samādhirnāma-vaiśyō:'sau, sa ca pārthiva sattamaḥ |
kṛtvā tu tau yathā-nyāyaṁ, yathārhaṁ tēna samvidam || (37)
38. upaviṣṭau kathāḥ kāsci-ccakratur-vaiśya-pārthivau || (38)
39. rājōvāca || (39)
40. bhagavan-stvāmahaṁ praṣṭu-micchāmyēkaṁ vadasva tat || (40)
41. duḥkhāya yanmē manasaḥ, svacittā-yattatām vinā |
mamatvaṁ gata-rājyasya, rājyāṅgēṣvakhilēṣvapi || (41)
42. jānatō:'pi yathājñasya, kimētan-munisattama |
ayaṁ ca nikṛtaḥ putrair-dārair-bhr̥tyai-stathōjjhitah || (42)
43. svajanēna ca samtyaktaḥ, tēṣu hārdī tathāpyati |
ēvamēṣa tathā:'haṁ ca, dvāvapyatyanta-duḥkhitaṁ || (43)
44. dr̥ṣṭadōṣē:'pi viṣayē, mamatvākr̥ṣṭa-mānasau |
tat kimētan-mahābhāga! yanmōhō jñāninōrapī || (44)
45. mamāsyā ca bhavatyēṣā, vivēkāndhasya mūḍhatā || (45)

46. rṣiruvāca || (46)
47. jñānamasti samastasya, jantōr-viṣaya-gōcarē || (47)
48. viṣayaśca mahā-bhāga! yāti caivam prṭhak prṭhak |
divāndhāḥ prāṇinaḥ kēcid, rātrā-vandhā-stathā:'parē || (48)
49. kēcid divā tathā rātrau, prāṇina-stulya drṣṭayaḥ |
jñāninō manujāḥ satyam, kim tu tē na hi kēvalam || (49)
50. yatō hi jñāninaḥ sarvē, paśu-pakṣi-mrgādayaḥ |
jñānam ca tanmanuṣyāṇām, yattēṣām mrga-pakṣiṇām || (50)
51. manuṣyāṇām ca yattēṣām, tulyamānya-ttathōbhayōḥ |
jñānē:'pi sati paśyaitān, pataṅgā-ñchāva-cañcuṣu || (51)
52. kaṇa-mōkṣādrṭān-mōhāt pīḍya-mānā-napi kṣudhā |
mānuṣā manuja-vyāghra! sābhilāṣāḥ sutān prati || (52)
53. lōbhāt-pratyupakārāya, nanvētān kim na paśyasi |
tathāpi mamatāvartē, mōhagartē nipātitaḥ || (53)
54. mahāmāyā-prabhāvēṇa, saṁsāra-sthiti-kāriṇā |
tannātra vismayaḥ kāryō, yōganidrā jagatpatēḥ || (54)
55. mahāmāyā harēścaīṣā, tayā sammōhyatē jagat |
jñānināmapi cētāṁsi, dēvī bhagavatī hi sā || (55)
56. balādākrṣya mōhāya, mahāmāyā prayacchati |
tayā visrjyatē viśvam, jagadēta-ccarācaram || (56)
57. saiṣā prasannā varadā, nrṇām bhavati muktayē |
sā vidyā paramā muktēr-hētubhūtā sanātani || (57)
58. saṁsāra-bandha-hētuśca, saiva sarvēśvarēśvarī || (58)
59. rājōvāca || (59)
60. bhagavan! kā hi sā dēvī, mahā-māyēti yām bhavān || (60)
61. bravīti kathamutpannā sā, karmāsyāśca kim dvija |

- yat-prabhāvā ca sā dēvī, yat-svarūpā yadud-bhavā || (61)
62. tatsarvaṁ śrōtūmicchāmi, tvattō brahmavidāṁ vara || (62)
63. rṣiruvāca || (63)
64. nityaiva sā jaganmūrti-stayā sarvamidāṁ tatam || (64)
65. tathāpi tat-samutpattir-bahudhā śrūyatāṁ mama |
dēvānāṁ kārya siddhyartha-māvirbhavati sā yadā || (65)
66. utpannēti tadā lōkē, sā nityā: 'pyabhidhīyatē |
yōganidrāṁ yadā viṣṇur-jagatyēkārṇavī-kṛtē || (66)
67. āstīrya śēṣamabhajat-kalpāntē bhagavān prabhuḥ |
tadā dvāvasurau ghōrau, vikhyātau madhukaiṭabhau || (67)
68. viṣṇukarṇa-malōdbhūtau, hantuṁ brahmāṇa mudyatau |
sa nābhikamalē viṣṇōḥ, sthitō brahmā prajāpatiḥ || (68)
69. drṣṭvā tāvasurau cōgrau, prasuptaṁ ca janārdanam |
tuṣṭāva yōganidrāṁ, tāmēkāgra-hṛdaya-sthitaḥ || (69)
70. vibōdhanārthāya harēr-hari-nētra-kṛtālayām |
viśvēśvarīm jagaddhātrīm, sthiti-saṁhāra-kāriṇīm || (70)
71. nidrāṁ bhagavatīm viṣṇōratulāṁ tējasaḥ prabhuḥ || (71)
72. brahmōvāca || (72)
73. tvaṁ svāhā tvaṁ svadhā, tvaṁ hi vaṣaṭkāraḥ svarātmikā || (73)
74. sudhā tvamakṣarē nityē! tridhā mātrātmikā sthitā |
ardha-mātrā-sthitā nityā, yānuccāryā viśēṣataḥ || (74)
75. tvamēva saṁdhyā sāvitrī, tvaṁ dēvi! janānī parā |
tvayaitad-dhāryatē viśvaṁ, tvayaitat-srjyatē jagat || (75)
76. tvayaitat-pālyatē dēvi!, tvamat-syantē ca sarvadā |
visrṣṭau srṣṭi-rūpā tvaṁ, sthiti-rūpā ca pālanē || (76)

77. tathā saṁhr̥ti-rūpāntē, jagatō:'sya jaganmayē |
mahā-vidyā mahā-māyā, mahā-mēdhā mahā-smr̥tiḥ || (77)
78. mahā-mōhā ca bhavati, mahā-dēvī mahā:'surī |
prakṛtistvaṁ ca sarvasya, guṇa-traya-vibhāvinī || (78)
79. kālarātrir-mahārātrir-mōha-rātriśca dāruṇā |
tvaṁ śrī-stvamīśvarī tvaṁ hr̥istvaṁ buddhir-bōdha-lakṣaṇā || (79)
80. lajjā puṣṭistathā tuṣṭistvaṁ śāntiḥ kṣāntirēva ca |
khaḍginī sūlinī ghōrā, gadinī cakriṇī tathā || (80)
81. śaṁkhiṇī cāpinī bāṇa-bhuśuṇḍī-parighāyudhā |
saumyā saumya-tarā:'śēṣa-saumyēbhya-stvati-sundarī || (81)
82. parāparāṇāṁ paramā, tvamēva paramēśvarī |
yacca kiṁñcit-kvacid-vastu sadasad-:'vākhilātmikē! || (82)
83. tasya sarvasya yā śaktiḥ, sā tvaṁ kiṁ stūyasē tadā |
yayā tvayā jagat-sraṣṭā, jagat-pātyatti yō jagat! || (83)
84. sō:'pi nidrāvaśaṁ nītaḥ, kastvāṁ stōtu-mihēśvaraḥ |
viṣṇuḥ śarīra-grahaṇa-mahamīśāna ēva ca || (84)
85. kāritāstē yatō:'tastvāṁ, kaḥ stōtuṁ śaktimān bhavēt |
sā tvamitthaṁ prabhāvaiḥ, svairudārair-dēvi! saṁstutā || (85)
86. mōhayaitau durādharṣā-vasurau madhu-kaiṭabhau |
prabōdhaṁ ca jagat-svāmī, nīyatā-macyutō laghu || (86)
87. bōdhaśca kriyatāmasya, hantumētau mahā:'surau || (87)
88. r̥ṣiruvāca || (88)
89. ēvaṁ stutā tadā dēvī, tāmasī tatra vēdhasā || (89)
90. viṣṇōḥ prabōdhanārthāya, nihantuṁ madhu-kaiṭabhau |
nētrāsya-nāsikā-bāhu-hr̥dayēbhya-stathōrasaḥ || (90)
91. nirgamyā darśanē tasthau, brahmaṇō:'vyakta janmanaḥ |

- uttasthau ca jagannāthaḥ, tayā muktō janārdanaḥ || (91)
92. ēkāṇṇavē:'hi-śayanāttataḥ, sa dadṛṣē ca tau |
madhu-kaiṭabhau durātmānāvati-vīrya-parākramaḥ || (92)
93. krōdha-raktēkṣaṇāvattum, brahmāṇaṁ janitōdyamaḥ |
samutthāya tatastābhyāṁ, yuyudhē bhagavān hariḥ || (93)
94. pañca-varṣa-sahasrāṇi, bāhu-praharaṇō vibhuḥ |
tāvapyatibalōn-mattau, mahā-māyā-vimōhitau || (94)
95. uktavantaḥ varō:'smattō, vriyatāmiti kēśavam || (95)
96. śrī bhagavānuvāca || (96)
97. bhavētāmadya mē tuṣṭau, mama vadhyāvubhāvapi || (97)
98. kimanyēna varēṇātra, ētāvaddhi vr̥taṁ mama || (98)
99. r̥ṣiruvāca || (99)
100. vañcitābhyā miti tadā, sarvamāpō-mayaṁ jagat || (100)
101. vilōkya tābhyāṁ gaditō, bhagavān kamalēkṣaṇaḥ |
āvāṁ jahi na yatrōrvī, salilēna pariplutā || (101)
102. r̥ṣiruvāca || (102)
103. tathētyuktvā bhagavatā, śaṁkha-cakra-gadā-bhṛtā |
kr̥tvā cakrēṇa vai cchinnē, jaghanē śīrasī tayōḥ || (103)
104. ēvamēṣā samutpannā, brahmaṇā saṁstutā svayam |
prabhāvamasyā dēvyāstu bhūyaḥ śṛṇu vadāmi tē | aiṁ ṁ ||104|

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōṁ namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadrayai niyataḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai, sāyudhāyai, saparivārāyai, sarvātmikāyai
vāgbhava bijādhiṣṭhātryai śrī mahākālyai namaḥ

॥ atha madhyama caritram ॥

dvitīyō:'dhyāyaḥ
mahiṣāsurasainya vadhaḥ

1. ōm hrīm ṛṣiruvāca || (105)
2. dēvāsuramabhūd yuddham , pūrṇamabda-śataṁ purā |
mahiṣē:'surāṇā-madhipē, dēvānāmca puraṁdarē || (106)
3. tatrāsurairmahā-vīryairdēva-sainyaṁ parājitaṁ |
jītvā ca sakalān dēvānindrō:'bhūnmahiṣāsuraḥ || (107)
4. tataḥ parājitā dēvāḥ, padmayōniṁ prajā-patim |
puraskṛtya gatāstatra, yatrēśa-garuḍa-dhvajau || (108)
5. yathāvr̥ttaṁ tayōstad-vanmahiṣāsura-cēṣṭitam |
tridaśāḥ kathayā-māsurdēvābhi-bhava-vistaram || (109)
6. sūryēन्द्रāgnya-nilēmdūnām, yamasya varuṇasya ca |
anyēṣām cādhikārān sa, svayamēvādhi-tiṣṭhati || (110)
7. svargān-nirākṛtāḥ sarvē, tēna dēvagaṇā bhuvi |
vicaranti yathā martyā, mahiṣēṇa durātmanā || (111)
8. ētadvaḥ kathitaṁ sarvamamarāri-vicēṣṭitam |
śaraṇaṁ vaḥ prapannāḥ smō, vadhastasya vicintyatām || (112)
9. itthaṁ niśamya dēvānām, vacāṁsi madhu-sūdanaḥ |
cakāra kōpaṁ śambhuśca, bhrukuṭi-kuṭilānanau || (113)
10. tatō:'ti-kōpa-pūrṇasya, cakriṇō vadanāttataḥ |
niścakrāma mahattējō, brahmaṇaḥ śaṅkarasya ca || (114)
11. anyēṣām caiva dēvānām, śakrādīnām śarīrataḥ |
nirgataṁ sumahat-tējastaccaikyam samagacchata || (115)
12. atīva-tējasah kūṭam, jvalantamiva parvatam |
dadr̥ṣustē surāstatra, jvālā-vyāpta-digantaram || (116)

13. atulaṁ tatra tattējaḥ, sarva-dēva-śarīrajam |
ēkasthaṁ tadabhūnnārī, vyāpta-lōka-trayaṁ tviṣā || (117)
14. yadabhūc-chāmbhavaṁ tējaḥ, tēnājāyata tanmukham |
yāmyēna cābhavan kēśā, bāhavō viṣṇu-tējasā || (118)
15. saumyēna stanayōr-yugmaṁ, madhyaṁ caindrēṇa cābhavat |
vāruṇēna ca jaṅghōrū, nitambha-stējasā bhuvaḥ || (119)
16. brahmaṇastējasā pādau, tadaṅgulyō:'rka-tējasā |
vasūnām ca karāṅgulyaḥ, kaubērēṇa ca nāsikā || (120)
17. tasyāstu dantāḥ sambhūtāḥ, prajāpatyēna tējasā |
nayana-tritayaṁ jajñē, tathā pāvaka-tējasā || (121)
18. bhruvau ca sandhyayōstējaḥ, śravaṇāvanilasya ca |
anyēṣām caiva dēvānām, sambhavastējasām śivā || (122)
19. tataḥ samasta-dēvānām, tējōrāśi-samudbhavām |
tām vilōkya mudam prāpuramarā mahiṣārditāḥ || (123)
20. śūlam śūlādviniṣkr̥ṣya, dadau tasyai pināka-dhr̥k |
cakram ca dattavān kr̥ṣṇaḥ, samutpādyā sva-cakrataḥ || (124)
21. śaṅkham ca varuṇaḥ śaktim, dadau tasyai hutāśanaḥ |
mārutō dattavāmścāpaṁ, bāṇa-pūrṇē tathēṣudhī || (125)
22. vajramindraḥ samutpādyā, kuliśādamarādhipaḥ |
dadau tasyai sahasrākṣō, ghaṇṭām-airāvatād gajāt || (126)
23. kāla-daṇḍādyamō daṇḍam, pāśam cāmbu-patirdadau |
prajāpati-ścākṣa-mālām, dadau brahmā kamaṇḍalum || (127)
24. samasta-rōma-kūpēṣu, nija raśmīn divākaraḥ |
kālaśca dattavān khaḍgaṁ, tasyāḥ carma ca nirmalam || (128)
25. kṣīrōdaścāmalaṁ hāramajarē ca tathā:'mbarē |
cūḍā-maṇim tathādivyaṁ ,kuṇḍalē kaṭakāni ca || (129)
26. ardha-candraṁ tathā śubhraṁ, kēyūrān sarvabāhuṣu |

- nūpurau vimalau tadvad, graivēyaka manuttamam || (130)
27. aṅgulīyaka-ratnāni, samastāsvaṅgulīṣu ca |
viśvakarmā dadau tasyai, paraśum cātinirmalam || (131)
28. astrāṅyanēka-rūpāni, tathā:'bhēdyam ca daṁśanam |
amlāna-pañkajām mālām, śiras-yurasi cāparām || (132)
29. adada-jjaladhi-stasyai, pañkajām cātisōbhanam |
himavān vāhanam simham, ratnāni vividhānica || (133)
30. dadāvaśūnyam surayā, pānapātram dhanādhipaḥ |
śēṣaśca sarvanāgēśō, mahāmaṇi-vibhūṣitam || (134)
31. nāgahāram dadau tasyai, dhattē yaḥ prṭhivī-mimām |
anyairapi surair-dēvī, bhūṣaṇai-rāyudhaistathā || (135)
32. sammānitā nanādōccaiḥ, sāṭṭahāsam muhurmuḥuḥ |
tasyānādēna ghōrēṇa, kṛtsnamā-pūritam nabhaḥ || (136)
33. amāyatāti-mahatā, pratiśabdō mahānabhūt |
cukṣubhuḥ sakalā lōkāḥ, samudrāśca ca kampirē || (137)
34. cacāla vasudhā cēluḥ, sakalāśca mahīdharāḥ |
jayēti dēvāśca mudā, tāmūcuḥ simha-vāhinīm || (138)
35. tuṣṭuvur-munayaścainām, bhakti-namrātma-mūrtayaḥ |
drṣṭvā samastam saṁkṣubdham, trailōkya-mamarārayaḥ || (139)
36. sannaddhākhila-sainyāstē, samuttasthu-rudāyudāḥ |
āḥ kimētaditi krōdhādābhāṣya mahiṣā:'surāḥ || (140)
37. abhyadhāvata tam śabdamaśēṣai-rasurair-vrṭaḥ |
sa dadarśa tatō dēvīm, vyāpta-lōka-trayām tviṣā || (141)
38. pādākrāntyā natabhuvam, kirīṭō-llikhitāambarām |
kṣōbhitāśēṣa pātālām, dhanurjyā-niḥsvanēna tām || (142)
39. diśō bhuja-sahasrēṇa, samantād vyāpya saṁsthitām |
tataḥ pravavrṭē yuddham, tayā dēvyā suradviṣām || (143)

40. śastrāstrair-bahudhā muktairādīpita-digantaram |
mahīṣāsura-sēnāniḥ, cikṣurākhyō mahā:'surāḥ || (144)
41. yuyudhē cāmaraścānyai-ścaturaṅga balānvitaḥ |
rathānāmayutaiḥ ṣaḍbhi-rudagrākhyō mahā:'surāḥ || (145)
42. ayudhyatā-yutānām ca, sahasrēṇa-mahāhanuḥ |
pañcāśadbhiśca niyutai-rasilōmā mahā:'surāḥ || (146)
43. ayutānām śataiḥ ṣaḍbhir-bāṣkalō yuyudhēraṇē |
gajavāji-sahasraughai-ranēkaiḥ parivāritaḥ || (147)
44. vṛtō rathānām kōṭyā ca, yuddhē tasminna-yudhyata |
biḍālākhyō:'yutānām ca, pañcāśadbhi-rathāyutaiḥ || (148)
45. yuyudhē saṁyugē tatra, rathānām parivāritaḥ |
anyē ca tatrāyutaśō, rathanāga-hayairvṛtāḥ || (149)
46. yuyudhuḥ saṁyugē dēvyā, saha tatra mahā:'surāḥ |
kōṭīkōṭi-sahasraistu, rathānām dantinām tathā || (150)
47. hayānām ca vṛtō yuddhē, tatrābhūn-mahīṣāsuraḥ |
tōmarair-bhindi-pālaiśca, śaktibhir-musalaistathā || (151)
48. yuyudhuḥ saṁyugē dēvyā, khadgaiḥ paraśu-paṭṭisaiḥ |
kēcicca cikṣipuh śaktiḥ, kēcit pāsām-stathā:'parē || (152)
49. dēvīm khadga-prahāraistu, tē tām hantum pracakramuḥ |
sā:'pi dēvī tatastāni, śastrāṇ-yastrāṇi caṇḍikā || (153)
50. līlayaiva pracicchēda, nija-śastrāstra-varṣiṇī |
anāyastānanā dēvī, stūyamānā surarṣibhiḥ || (154)
51. mumōcāsura-dēhēṣu, śastrāṇyastrāṇi cēsvarī |
sō:'pi kruddhō dhutasaṭō, dēvyā vāhanakēsarī || (155)
52. cacārāsura-sainyēṣu, vanēṣviva hutāśanaḥ |
niḥśvāsān mumucē yāmśca yudhyamānā raṇē:'mbikā || (156)

53. ta ēva sadyaḥ sambhūtā, gaṇāḥ śata-sahasraśaḥ |
yuyudhustē paraśubhir-bhindipālāsi-paṭṭisaiḥ || (157)
54. nāśayantō:'sura-gaṇān, dēvī-śaktyupa br̥ṇhitāḥ |
avādayamta paṭahān, gaṇāḥ śamṇkhām-stathā:'parē || (158)
55. mr̥daṅgāmśca tathaivānyē, tasmin yuddha-mahōtsavē |
tatō dēvī triśūlēna, gadayā śakti-vr̥ṣṭibhiḥ || (159)
56. khaḍgādibhiśca śataśō, nijaghāna mahā:'surān |
pātayāmāsa caivānyān, ghaṇṭāsvana-vimōhitān || (160)
57. asurān bhuvi pāśēna, baddhvā cānyānakarṣayat |
kēcīd dvidhā kr̥tā-stīkṣṇaiḥ, khaḍga-pātai-stathā:'parē || (161)
58. vipōthitā nipātēna, gadayā bhuvi śēratē |
vēmuśca kēcīdrudhiraṇ, musalēna bhr̥ṣaṇ hataḥ || (162)
59. kēcinnipatitā bhūmau, bhinnāḥ śūlēna vakṣasi |
niraṃtarāḥ śaraughēṇa, kr̥tāḥ kēcīdraṇājirē || (163)
60. śyēnānu-kāriṇaḥ prāṇān, mumucustri-daśārdanāḥ |
kēṣāṃcid bāhava-śchinnā-śchinnagrīvā-stathā:'parē || (164)
61. śirāṃsi pēturanyēṣā-manyē madhyē vidāritāḥ |
vicchinna-jaṅghāstvaparē, pētururvyām mahā:'surāḥ || (165)
62. ēka-bāhvakṣi-caraṇāḥ, kēcīddēvyā dvidhā kr̥tāḥ |
chinnē:'pi cānyē śirasi, patitāḥ punarutthitāḥ || (166)
63. kabandhā yuyudhurdēvyā, gr̥hīta-paramā-yudhāḥ |
nanṛtu-ścāparē tatra, yuddhē tūrya-layāśritāḥ || (167)
64. kabandhā-śchinna-śirasah, khaḍga-śakt-yr̥ṣṭi-pāṇayaḥ |
tiṣṭha tiṣṭhēti bhāṣantō, dēvīmanyē mahā:'surāḥ || (168)
65. pātitai rathanāgāśvai-rasuraiśca vasum̐dharā |
agamyā sā:'bhavattatra, yatrābhūtsa mahāraṇaḥ || (169)
66. śōṇitaughā mahānadyaḥ, sadyastatra prasusruvuḥ |

madhyē cāsura-sainyasya, vāraṇāsura-vājinām || (170)

67. kṣaṇēna tanmahāsainya-masurāṇām tathā:'mbikā |
ninyē kṣayam yathā vahni-strṇa-dāru-mahācayam || (171)

68. sa ca simhō mahānāda-mutsrjan-dhuta-kēsaraḥ |
śarīrēbhyō:'marārīṇā-masūniva vicinvati || (172)

69. dēvyā gaṇaiśca taistatra, kṛtaṁ yuddham mahā:'suraiḥ |
yathaiṣām tutuṣurdēvāḥ, puṣpa-vrṣṭi-mucō divi || ōm || (173)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadrayai niyatāḥ praṇatāsmatām |

ōm hrīm sāṅgāyai, sāyudhāyai, saparivārāyai, sarvātmikāyai
lakṣmībījādhiṣṭhātryai śrī mahalakṣmyai namaḥ

॥ tṛtīyō:'dhyāyaḥ ॥

mahiṣāsuraavadhaḥ

1. ōm ṛṣiruvāca || (174)
2. nihanya-mānaṁ tatsainya-mavalōkya mahāsuraḥ |
sēnānī-ścikṣuraḥ kōpādyayau yōddhu-mathāmbikām || (175)
3. sa dēvīm śara-varṣēṇa, vavarṣa samarē:'surah |
yathā mēru-girēḥ śrṅgaṁ, tōya-varṣēṇa tōyadaḥ || (176)
4. tasya cchittvā tatō dēvī, līlayaiva śarōtkarān |
jaghāna turagān bāṇai-ryantāraṁ caiva vājinām || (177)
5. cicchēda ca dhanuḥ sadyō, dhvajam cātisamucchritam |
vivayādha caiva gātrēṣu, chinnadhanvā-namāśugaiḥ || (178)
6. sacchinna-dhanvā virathō, hatāśvō hatasārathiḥ |
abhyadhāvata tāṁ dēvīm, khadḡacarma dharō:'surah || (179)
7. simhamāhatya khadḡēna, tīkṣṇa-dhārēṇa mūrdhani |
ājaghāna bhujē savyē, dēvīmapyati-vēgavān || (180)
8. tasyāḥ khadḡō bhujam prāpya, paphāla nr̥pa-nandana! |
tatō jagrāha śūlaṁ, sa kōpādaruṇa-lōcanaḥ || (181)
9. cikṣēpa ca tatastattu, bhadrakālyāṁ mahā:'surah |
jājvalya-mānaṁ tējōbhī, ravi-bimba-mivāmbarāt || (182)
10. drṣṭvā tadā-patacchūlaṁ, dēvī śūla-mamuñcata |
tacchūlaṁ śatadhā tēna, nītaṁ sa ca mahā:'surah || (183)
11. hatē tasmin mahā-vīryē, mahiṣasya camūpatau |
ājagāma gajārūḍha-ścāmara-stridaśārdanaḥ || (184)
12. sō:'pi śaktiṁ mumōcātha, dēvyāstāmambikā drutam |
huṅkārābhi-hatāṁ bhūmau, pātayā-māsa-niṣprabhām || (185)
13. bhagnāṁ śaktiṁ nipatitāṁ, drṣṭvā krōdha-samanvitaḥ |

- cikṣēpa cāmarāḥ śūlaṃ, bāṇai-stadapi saccchinat || (186)
14. tataḥ siṃhaḥ samutpatya, gaja-kumbhāntarē sthitaḥ |
bāhu-yuddhēna yuyudhē, tēnōccaistri-daśāriṇā || (187)
15. yudhyamānau tatastau tu, tasmān nāgān mahīm gatau |
yuyudhātē:'ti-saṃrabdhau, prahārairati-dāruṇaiḥ || (188)
16. tatō vēgāt khamutpatya, nipatya ca mrgāriṇā |
kara-prahārēṇa śira-ścāmarasya prṭhak kṛtam || (189)
17. udagraśca raṇē dēvyā, śilā-vr̥kṣādibhir-hataḥ |
danta-muṣṭi-talaiścaiva, karālaśca nipātitaḥ || (190)
18. dēvī kṛddhā gadā-pātai-ścūrṇayā māsa cōddhatam |
vāṣkalam bhindipālēna, bāṇai-stāmraṃ tathā:'ndhakam || (191)
19. ugrāśya-mugra-vīryaṃ ca, tathaiva ca mahā-hanum |
trinētrā ca triśūlēna, jaghāna paramēśvarī || (192)
20. biḍāla-syāsinā kāyāt, pātayāmāsa vai śiraḥ |
durdharaṃ durmukhaṃ cōbhau, śarair ninyē yama-kṣayam || (193)
21. ēvaṃ saṃkṣīyamāṇē tu, sva-sainyē mahiṣāsuraḥ |
māhiṣēṇa svarūpēṇa, trāsayā-māsa tān gaṇān || (194)
22. kāmścittuṇḍa-prahārēṇa, khurakṣēpai-stathā:'parān |
lāṅgūla tāḍitām ścānyām-cchr̥ṅgābhyām ca vidāritān || (195)
23. vēgēna kāmścidadaparān, nādēna bhramaṇēna ca |
niḥśvāsa-pavanē-nānyān, pātayā māsa bhūtalē || (196)
24. nipātya pramathānīka-mabhyadhāvata sō:'surāḥ |
siṃhaṃ hantum mahā-dēvyāḥ, kōpaṃ cakrē tatō:'mbikā || (197)
25. sō:'pi kōpā-nmahā-vīryaḥ, khura-kṣuṇṇa mahī-talaḥ |
śr̥ṅgābhyām parvatānuccām-ścikṣēpa ca nanāda ca || (198)
26. vēga-bhramaṇa-vikṣuṇṇā, mahī tasya vyaśīryata |
lāṅgūlēnā-hata-ścābdhiḥ, plāvayā-māsa sarvataḥ || (199)

27. dhuta-śṛṅga-vibhinnāśca, khaṇḍam khaṇḍam yayurghanāḥ |
śvāsā-nilāstāḥ śataśō, nipētu-rnabhasō:'calāḥ || (200)
28. iti krōdha-samādhmāta, māpatamtaṁ mahā:'suram |
drṣṭvā sā caṇḍikā kōpaṁ, tadvadhāya tadā:'karōt || (201)
29. sā kṣiptvā tasya vai pāśam, taṁ babandha mahā:'suram |
tatyāja māhiṣam rūpaṁ, sō:'pi baddhō mahā-mrḍhē || (202)
30. tataḥ simhō:'bhavat sadyō, yāvattasyāmbikā śiraḥ |
chinatti tāvat-puruṣaḥ, khaḍgapāṇi-radhrṣyata || (203)
31. tata ēvāśu puruṣam, dēvī cicchēda sāyakaiḥ |
taṁ khaḍga-carmaṇā sārdham, tataḥ sō:'bhūn-mahāgajāḥ || (204)
32. karēṇa ca mahā-simham, taṁ cakarṣa jagarja ca |
karṣatastu karam dēvī, khaḍgēna nirakṛmtata || (205)
33. tatō mahā:'surō bhūyō, māhiṣam vapurāsthitaḥ |
tathaiva kṣōbhayā-māsa, trailōkyam sacarācaram || (206)
34. tataḥ kruddhā jaganmātā, caṇḍikā pāna-muttamam |
papau punaḥ punaścaiva, jahāsāruṇa-lōcanā || (207)
35. nanarda cāsuraḥ sō:'pi, bala-vīrya-madōddhataḥ |
viṣāṇābhyām ca cikṣēpa, caṇḍikām prati bhūdharān || (208)
36. sā ca tān prahitāṁstēna, cūrṇayanti śarōtkaraiḥ |
uvāca taṁ madōddhūta-mukha-rāgā-kulākṣaram || (209)
37. dēvyuvāca || (210)
38. garja garja kṣaṇam mūḍha! madhu yāvat pibāmyaham |
mayā tvayi hatē:'traiva, garjiṣyamtyāśu dēvatāḥ || (211)
39. rṣiruvāca || (212)
40. ēvamuktvā samutpatya, sā:':rūḍhā taṁ mahā:'suram |
pādēnākramya kaṇṭhē ca, śulēnaina matāḍayat || (213)

41. tataḥ sō:'pi padākrānta-stayā nija-mukhāttataḥ |
ardha-niṣkrānta ēvāsīd, dēvyā vīryēṇa samvṛtaḥ || (214)
42. ardha-niṣkrānta ēvāsau, yudhyamānō mahā:'surah |
tayā mahā:'sinā dēvyā, śiraśchittvā nipātitaḥ || (215)
43. tatō hāhā-kṛtaṁ sarvaṁ, daitya-sainyaṁ nanāśa tat |
praharṣaṁ ca paraṁ jagmuḥ, sakalā dēvatāgaṇāḥ || (216)
44. tuṣṭuvustāṁ surā dēvīṁ, saha divyai-rmaharṣibhiḥ |
jagu-rgandharva patayō, nanṛtu-ścāpsarō-gaṇāḥ || ōm̐ (217)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

ōm hrīm sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
aṣṭāvimśati varṇātmikāyai śrī mahalakṣmyai namaḥ

॥ caturthō:'dhyāyaḥ ॥

śakrādistutiḥ

1. ōm ṛṣiruvāca || (218)
2. śakrādayaḥ sura-gaṇā, nihatē:'ti-vīryē,
tasmin durātmani surāri-balē ca dēvyā |
tām tuṣṭuvuḥ, praṇati-namra-śirōdharāmsā
vāgbhiḥ, prahaṛṣa-pulakōdgama-cārudēhāḥ || (219)
3. dēvyā yayā tatamidaṁ jagadātma-śaktyā,
niśśēṣa-dēva-gaṇa-śakti-samūha-mūrtyā |
tāmambikā-makhila-dēva-maharṣi-pūjyām,
bhaktyā natāḥ, sma vidadhātu śubhāni sā naḥ || (220)
4. yasyāḥ prabhāva matulaṁ bhagavānanantō,
brahmā haraśca na hi vaktumalaṁ balam ca |
sā caṇḍikā:'khila-jagat-paripālanāya,
nāśāya cāsubha-bhayasya matiṁ karōtu || (221)
5. yā śrīḥ svayaṁ sukr̥tinām bhavanēṣvalakṣmīḥ
pāpātmanām kr̥ta-dhiyām hr̥dayēṣu buddhiḥ
śraddhā satām kulajana-prabhavasya lajjā,
tām tvām natāḥ sma, paripālaya dēvi! viśvam || (222)
6. kim varṇayāma tava rūpa-macintyamētat,
kim cātivīrya-masura kṣayakāri bhūri |
kim cāhavēṣu caritāni tavādbhutāni,
sarvēṣu dēvyasura-dēva-gaṇādikēṣu || (223)
7. hētuḥ samasta-jagatām, triguṇā:'pi, dōṣai
rna jñāyasē hari-harādibhi-rapyapārā |
sarvāśrayākhilamidaṁ jagadaṁśabhūta-,
mavyākṛtā hi paramā prakṛti-stvamādyā || (224)
8. yasyāḥ samasta-suratā samudīraṇēna,

trptim prayāti sakalēṣu makhēṣu dēvi!
svāhā:'si vai, pitṛ-gaṇasya ca trpti-hētu-,
ruccāryasē tvamata ēva janaiḥ svadhā ca || (225)

9. yā mukti-hēturavicintya-mahā-vratā tva,
mabhyasyasē su-niyatēndriya-tatva-sāraiḥ |
mōkṣārthibhir-munibhirasta-samastadōṣai,
rvidyā:'si sā bhagavatī paramā hi dēvi || (226)

10. śabdātmikā suvimalargyajuṣāṁ nidhāna-,
mudgītharamya padapāṭhavatāṁ ca sāmnam |
dēvī trayī bhagavatī bhava-bhāvanāya,
vartā ca sarva-jagatāṁ paramārti-hantrī || (227)

11. mēdhā:'si dēvi! veditā:'khila-śāstra-sārā,
durgā:'si durga-bhava-sāgara-naura-saṅgā |
śrīḥ kaiṭabhāri-hṛdayaika-kṛtādhivāsā,
gaurī tvamēva śāśi-mauli-kṛta-pratiṣṭhā || (228)

12. īṣatsahāsa-mamalaṁ paripūrṇa-candra-
bimbānukāri, kanakōttama-kāntikāntam |
atyadbhutaṁ prahr̥ta-māttaruṣā tathāpi
vaktraṁ vilōkya sahasā mahiṣāsuraṇa || (229)

13. dr̥ṣṭvā tu dēvi! kupitaṁ bhrukuṭī-karāla-
mudyacchaśāṅka-sadr̥ṣacchavi yanna sadyaḥ |
prāṇān mumōca mahiṣastadatīva citraṁ,
kairjīvyatē hi kupitāntaka-darśanēna || (230)

14. dēvi! prasīda paramā bhavatī bhavāya,
sadyō vināśayasi kōpavatī kulāni |
vijñātamēta-dadhunaiva yadastamēta-
nnītaṁ balaṁ suvipulaṁ mahiṣāsurasya || (231)

15. tē sammatā jana-padēṣu dhanāni tēṣāṁ,
tēṣāṁ yaśāṁsi, na ca sīdati dharma-vargah |
dhanyāsta ēva, nibhr̥tātmaja-bhr̥tya-dārā,

yēṣāṁ sadā:'bhyudayaḍā bhavati prasannā ||

(232)

16. dharmyāṇi dēvi! sakalāni sadaiva karmā-
 ṇyatyādr̥ṭaḥ pratidinam sukr̥tī karōti |
 svargam prayāti ca tatō bhavati-prasādā-,
 llōkatrayē:'pi phaladā nanu dēvi! tēna ||

(233)

17. durgē! smṛtā harasi bhītimaśēṣa-jantōḥ,
 svasthaiḥ smṛtā matimatīva śubhām dadāsi |
 dāridrya-duḥkha-bhaya hāriṇi! kā tvadanyā,
 sarvōpakāra-karaṇāya sadā:':rdra-cittā ||

(234)

18. ēbhir-hatair-jagadupaiti sukham tathaitē
 kurvantu nāma narakāya cirāya pāpam |
 saṅgrāma-mṛtyu-madhigamya divam prayāntu,
 matvēti nūnamahitān vinihaṁsi dēvi! ||

(235)

19. dr̥ṣṭvaiva kim na bhavati prakarōti bhasma,
 sarvāsuraṇariṣu yat prahiṇōṣi śastram |
 lōkān prayāntu ripavō:'pi hi śastrapūtā,
 itthaṁ! matirbhavati tēṣvapi tē:'ti-sādhvī ||

(236)

20. khaḍga-prabhānikara-visphuraṇai-stadhō:'graiḥ,
 śulāgra-kānti-nivahēna dr̥ṣō:'surāṇām |
 yannāgatā vilayamaṁśu-madindukhaṇḍa-
 yōgyānanam tava vilōkayatām tadētat ||

(237)

21. durvr̥tta-vr̥tta-śamanam tava dēvi! śīlam,
 rūpam tathaita-davicintya-matulya-manyaiḥ |
 vīryam ca hantr̥ hr̥ṭadēva-parākramāṇām,
 vairiṣvapi prakāṭitaiva dayā tvayēttham ||

(238)

22. kēnōpamā bhavatu tē:'sya parākramasya,
 rūpam ca śatr̥bhaya-kāryatihāri kutra |
 cittē kr̥pā samara-niṣṭuratā ca dr̥ṣṭā,
 tvayyēva dēvi varadē! bhuvana-trayē:'pi ||

(239)

23. trailōkya-mētaḍakhilaṁ ripu-nāśanēna,
trātaṁ tvayā samara-mūrdhani tē:'pi hatvā |
nītā divaṁ ripu-gaṇā bhayamapyapāsta-,
masmāka-munmada-surāri-bhavaṁ namastē || (240)
24. śūlēna pāhi nō dēvi! pāhi khaḍgēna cāmbikē |
ghaṇṭāsvanēna naḥ pāhi, cāpajyā-niḥsvanēna ca || (241)
25. prācyāṁ rakṣa pratīcyāṁ ca caṇḍikē! rakṣa dakṣiṇē |
bhrāmaṇēnātma-śūlasya, uttarasyāṁ tathēśvari! || (242)
26. saumyāni yāni rūpāṇi, trailōkyē vicaranti tē |
yāni cātyartha-ghōrāṇi tai rakṣāsmāṁ-stathā bhuvam || (243)
27. khaḍga-śūla-gadādīni, yāni cāstrāṇi tē:'mbikē! |
kara-pallava-saṅgīni, tairasmān rakṣa sarvataḥ || (244)
28. rṣiruvāca || (245)
29. ēvaṁ stutā surairdivyaiḥ, kusumai-rnandanōdbhavaiḥ |
arcitā jagatāṁ dhātrī, tathā gandhānulēpanaiḥ || (246)
30. bhaktyā samastai-stridaśai-rdivyai-rdhūpaistu dhūpitā |
prāha prasāda-sumukhī, samastān praṇatān surān || (247)
31. dēvyuvāca || (248)
32. vriyatāṁ tridaśāḥ sarvē, yadasmattō:'bhi-vāñchitam || (249)
33. dēvā ūcuḥ || (250)
34. bhagavatyā kṛtaṁ sarvaṁ, na kiñcidavaśiṣyatē || (251)
35. yadayaṁ nihataḥ śatrurasmākaṁ mahiṣāsurāḥ |
yadi cāpi varō dēya-stvayā:'smākaṁ mahēśvari! || (252)
36. saṁsmṛtā saṁsmṛtā tvaṁ nō, himsēthāḥ paramāpadaḥ |
yaśca martyaḥ stavairēbhi-stvāṁ stōṣyatya-malānanē! || (253)
37. tasya vittardhi-vibhavairdhana-dārādi-sampadām |

vr̥ddhayē:'smat prasannā tvaṁ bhavēthāḥ, sarvadā:'mbikē!|| (254)

38. r̥siruvāca|| (255)

39. iti prasāditā dēvaiḥ, jagatō:'rthē tathā:':'tmanaḥ |
tathētyuktvā bhadrakālī, babhūvāntarhitā nr̥pa!|| (256)

40. ityētat kathitaṁ bhūpa! sambhūtā sā yathāpurā |
dēvī dēva-śarīrēbhyō, jagattraya-hitaiṣiṇī|| (257)

41. punaśca gaurīdēhātsā samudbhūtā yathā:'bhavat |
vadhāya duṣṭa-daityānām, tathā śumbha-niśumbhayōḥ|| (258)

42. rakṣaṇāya ca lōkānām, dēvānāmupa-kāriṇī |
tacchr̥ṇuṣva-mayā:':'khyātaṁ yathā-vat kathayāmitē|hrīm ōm̐|| (259)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadrāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
trivarnātmikāyai śaktilakṣmyai namaḥ

॥ uttamacaritram ॥

pañcamō:'dhyāyaḥ
dēvyā dūta saṁvādaḥ

1. ōm klīm ṛṣiruvāca || (260)
2. purā śumbha-niśumbhābhyā-masurābhyām śacī-patēḥ |
trailōkyam yajña-bhāgāśca hr̥tā mada-balāśrayāt || (261)
3. tāvēva sūryatām tadvadadhikāram tathaindavam |
kaubēramatha yāmyam ca cakrātē varuṇasya ca || (262)
4. tāvēva pavanardhim ca cakraturvahni-karma ca |
tatō dēvā vinirdhūtā bhraṣṭa-rājyāḥ parājitāḥ || (263)
5. hr̥tādhikārāstri-daśāstābhyām sarvē nirākṛtāḥ |
mahā:'surābhyām tām dēvīm, saṁsmarantya-parājitām || (264)
6. tayā:'smākam varō dattō, yathā:':patsu smṛtā:'khilāḥ |
bhavatām nāśayiṣyāmi, tat-kṣaṇāt paramāpadaḥ || (265)
7. iti kr̥tvā matīm dēvā, himavantām nagēśvaram |
jagmu-statra tatō dēvīm, viṣṇu-māyām pratuṣṭuvuḥ || (266)
8. dēvā ūcuḥ || (267)
9. namō dēvyai mahā-dēvyai śivāyai satatām namaḥ |
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāḥ sma tām || (268)
10. raudrāyai namō nityāyai gauryai dhātryai namō namaḥ |
jyōtsnāyai cēndu-rūpiṇyai sukhāyai satatām namaḥ || (269)
11. kalyāṇyai praṇatām vṛddhyai siddhyai kurmō namō namaḥ |
nairr̥tyai bhūbhṛtām lakṣmai śarvānyai tē namō namaḥ || (270)
12. durgāyai durga-pārāyai sārāyai sarva-kāriṇyai |
khyātyai tathaiva kṛṣṇāyai dhūmrāyai satatām namaḥ || (271)
13. ati-saumyāti-raudrāyai natāstasyai namō namaḥ |

namō jagat-pratiṣṭhāyai dēvyai kṛtyai namō namaḥ ||

(272)

- 14-16. yādēvī sarva-bhūtēṣu, viṣṇu-māyēti śabditā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (273,274,275)
- 17-19. yādēvī sarva-bhūtēṣu, cētanētyabhidhīyatē |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (276,277,278)
- 20-22. yādēvī sarva-bhūtēṣu, buddhi-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (279,280,281)
- 23-25. yādēvī sarva-bhūtēṣu, nidrā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (282,283,284)
- 26-28. yādēvī sarva-bhūtēṣu, kṣudhā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (285,286,287)
- 29-31. yādēvī sarva-bhūtēṣu, chāyā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (288,289,290)
- 32-34. yādēvī sarva-bhūtēṣu, śakti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (291,292,293)
- 35-37. yādēvī sarva-bhūtēṣu, trṣṇā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (294,295,296)
- 38-40. yādēvī sarva-bhūtēṣu, kṣānti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (297,298,299)
- 41-43. yādēvī sarva-bhūtēṣu, jāti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (300,301,302)
- 44-46. yādēvī sarva-bhūtēṣu, lajjā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (303,304,305)
- 47-49. yādēvī sarva-bhūtēṣu, śānti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (306,307,308)
- 50-52. yādēvī sarva-bhūtēṣu, śraddhā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (309,310,311)

- 53-55. yādēvī sarva-bhūtēṣu, kānti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (312,313,314)
- 56-58. yādēvī sarva-bhūtēṣu, lakṣmī-rūpēṇa saṁsthitā
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (315,316,317)
- 59-61. yādēvī sarva-bhūtēṣu, vṛtti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (318,319,320)
- 62-64. yādēvī sarva-bhūtēṣu, smṛti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (321,322,323)
- 65-67. yādēvī sarva-bhūtēṣu, dayā-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (324,325,326)
- 68-70. yādēvī sarva-bhūtēṣu, tuṣṭi-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (327,328,329)
- 71-73. yādēvī sarva-bhūtēṣu, mātṛ-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (330,331,332)
- 74-76. yādēvī sarva-bhūtēṣu, bhrānti-rūpēṇa saṁsthitā |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (333,334,335)
77. indriyāṇā-madhiṣṭhātrī bhūtānām cākhilēṣu yā |
bhūtēṣu satataṁ tasyai, vyāpti-dēvyai namō namaḥ || (336)
- 78-80. citi-rūpēṇa yā kṛtsnamētaḥ vyāpya sthitā jagat |
namastasyai namastasyai namastasyai namō namaḥ (337,338,339)
81. stutā suraiḥ, pūrvamabhīṣṭa-saṁśrayāt
tathā surēndrēṇa, dinēṣu sēvitā |
karōtu sā naḥ, śubha-hēturīśvarī
śubhāni bhadraṇya-bhihantu cāpadaḥ || (340)
82. yā sāmprataṁ cōddhata-daitya-tāpitai
rasmābhiriśā ca surairnamasyatē |
yā ca smṛtā tat-kṣaṇamēva hanti naḥ

sarvāpadō bhakti-vinamra-mūrtibhiḥ ||

(341)

83. rṣiruvāca ||

(342)

84. ēvaṁ stavādi-yuktānām, dēvānām tatra pārvatī |
snātu-mabhyā-yayau tōyē, jāhnavyā nr̥pa-nandana ||

(343)

85. sā:'bravīt-tān surān subhrūr-bhavadbhiḥ stūyatē:'tra kā |
śarīra kōśataścāsyāḥ, samudbhūtā:'bravīcchivā ||

(344)

86. stōtram mamaitat kriyatē, śumbha-daitya-nirākr̥taiḥ |
dēvaiḥ samētaiḥ samarē, niśumbhēna parājitaiḥ ||

(345)

87. śarīrakōśād-yat tasyāḥ, pārvatyā-niḥsr̥tāmbikā |
kauśikīti samastēṣu, tatō lōkēṣu gīyatē ||

(346)

88. tasyām vinirgatāyām tu, kṛṣṇā:'bhūt sā:'pi pārvatī |
kālikēti samākhyātā, himācala-kṛtāśrayā ||

(347)

89. tatō:'mbikām param rūpaṁ, bibhrāṇām su-manōharam |
dadarśa caṇḍō muṇḍaśca, bhr̥tyau śumbha-niśumbhayōḥ ||

(348)

90. tābhyām śumbhāya cākhyātā, sātīva su-manōharā |
kāpyā:'stē strī mahā-rāja! bhāsayantī himācalam ||

(349)

91. naiva tādr̥k kvacid rūpaṁ, dr̥ṣṭam kēnaciduttamam |
jñāyatām kā:'pyasau dēvī, gr̥hyatām cāsuresvara ||

(350)

92. strī-ratna-maticārvaṅgī, dyōtayantī diśastviṣā |
sā tu tiṣṭhati daityēndra! tām bhavān draṣṭu-marhati ||

(351)

93. yāni ratnāni maṇayō, gajāśvādīni vai prabhō!
trailōkyē tu samastāni, sāmpratam bhānti tē gr̥hē ||

(352)

94. airāvataḥ samānītō, gajaratnam purandarāt |
pārijāta-taruścāyam, tathaivōccaiḥ-śravā hayaḥ ||

(353)

95. vimānam haṁsa-saṁyukta-mētat tiṣṭhati tē:'ṅgaṇē |
ratna-bhūta mihānītam, yadāsīd-vēdhasō:'dbhutam ||

(354)

96. nidhirēṣa mahā-padmaḥ, samānītō dhanēśvarāt |
kiñjalkinīm dadau cābhdīr-mālā-mamlāna-paṅkajām || (355)
97. chatraṁ tē vāruṇaṁ gēhē, kāñcana-srāvi tiṣṭhati |
tathā:'yaṁ syandana-varō, yaḥ purā:':sīt prajā-patēḥ || (356)
98. mr̥tyō-rutkrāntidā nāma, śaktirīśa! tvayā hr̥tā |
pāśaḥ salila-rājasya, bhrātustava parigrahē || (357)
99. niśumbhasyābdi-jātāśca, samastā ratna-jātayaḥ |
vahnirapi dadau tubhyamagni-śaucē ca vāsasī || (358)
100. ēvaṁ daityēndra! ratnāni, samastānyāhr̥tāni tē |
strī ratna-mēṣā kalyāṇī, tvayā kasmāna gr̥hyatē || (359)
101. r̥ṣiruvāca || (360)
102. niśamyēti vacaḥ śumbhaḥ, sa tadā caṇḍa-muṇḍayōḥ |
prēṣayāmāsa sugrīvaṁ, dūtaṁ dēvyā mahā:'suram || (361)
103. iti cēti ca vaktavyā, sā gatvā vacanānmama |
yathā cābhyēti samprītyā, tathā kāryaṁ tvayā laghu || (362)
104. sa tatra gatvā yatrāstē, śailōddēśē:'ti-sōbhanē |
sā dēvī tām tataḥ prāha, ślakṣṇaṁ madhurayā girā || (363)
105. dūta uvāca || (364)
106. dēvi! daityēśvaraḥ śumbha-strailōkyē paramēśvaraḥ |
dūtō:'haṁ prēṣitastēna, tvat-sakāśa-mihāgataḥ || (365)
107. avyāhatājñāḥ sarvāsu, yaḥ sadā dēva-yōniṣu |
nirjitākhila-daityāriḥ, sa yadāha śr̥ṇuṣva tat || (366)
108. mama trailōkyamakhilam, mama, dēvā vaśānugāḥ |
yajña-bhāgānahaṁ sarvānupāśnāmi pr̥thak pr̥thak || (367)
109. trailōkyē vara-ratnāni, mama vaśyānyaśēṣataḥ |
tathaiva gaja-ratnaṁ ca, hr̥tvā dēvēndra-vāhanaṁ || (368)

110. kṣīrōda-mathanōdbhūta-maśva-ratnaṁ mamāmaraiḥ |
uccaiḥśravasa-samjñam tat-praṇipatya samarpitaṁ || (369)
111. yāni cānyāni dēvēṣu gandharvēṣūragēṣu ca |
ratna-bhūtāni bhūtāni, tāni mayyēva śōbhanē || (370)
112. strī-ratna-bhūtām tvām dēvi! lōkē manyāmahē vayam |
sā tvamasmānupāgaccha, yatō ratna-bhujō vayam || (371)
113. mām vā mamānujaṁ vāpi, niśumbhamuru-vikramam |
bhaja tvām cañcalāpāṅgi! ratna-bhūtā:'si vai yataḥ || (372)
114. paramaiśvarya-matulaṁ, prāpsyasē mat-parigrahāt |
ētaḍ-budhyā samālōcya, matpari-grahatām vraja || (373)
115. rṣiruvāca || (374)
116. ityuktā sā tadā dēvī, gambhīrāntaḥ-smitā jagau |
durgā bhagavatī bhadra, yayēdaṁ dhāryatē jagat || (375)
117. dēvyuvāca || (376)
118. satyamuktaṁ tvayā nātra, mithyā kiñcit tvayōditam |
trailōkyādhipatiḥ śumbhō, niśumbhaścāpi tādrśaḥ || (377)
119. kim tvatra yat pratijñātaṁ, mithyā tat kriyatē katham |
śrūyatāmalpa-buddhitvā-tpratijñā yā kṛtā purā || (378)
120. yō mām jayati saṅgrāmē, yō mē darpaṁ vyapōhati |
yō mē pratibalō lōkē, sa mē bhartā bhaviṣyati || (379)
121. tadā:':gachcatu śumbhō:'tra, niśumbhō vā mahā:'surah |
mām jitvā kim cirēṇātra, pāṇim grḥṇātu mē laghu || (380)
122. dūta uvāca || (381)
123. avaliptāsi maivaṁ tvām dēvi! brūhi mamāgrataḥ |
trailōkyē kaḥ pumāmstiṣṭhēdagrē śumbha-niśumbhayōḥ || (382)
124. anyēṣāmapi daityānām, sarvē dēvā na vai yudhi |

tiṣṭhanti sammukhē dēvi! kiṃ punaḥ strī tvamēkikā|| (383)

125. indrādyāḥ sakalā dēvāstasthu-ryēṣāṃ na saṃyugē |
śumbhādināṃ katham tēṣāṃ, strī prayāsyasi sammukham|| (384)

126. sā tvam gaccha mayaivōktā, pārśvam śumbha-niśumbhayōḥ |
kēśākarṣaṇa-nirdhūta-gauravā mā gamiṣyasi|| (385)

127. dēvyuvāca|| (386)

128. ēvamētaḥ balī śumbhō, niśumbhaścāti-vīrya-vān |
kiṃ karōmi pratijñā mē, yadanā-lōcitā purā|| (387)

129. sa tvam gaccha mayōktaṃ tē, yadētat sarvamādrṭaḥ |
tadā-cakṣvā-surēndrāya, sa ca yuktaṃ karōtu tat|| ōm̐ (388)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṃ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
viṣṇumāyādi trayō viṃśati dēvatāyai namaḥ

॥ ṣaṣṭhō:'dhyāyaḥ ॥

dhūmralōcana vadhaḥ

1. 'ōm' rṣiruvāca|| (389)
2. ityākarnya vacō dēvyāḥ, sa dūtō:'marṣa-pūritaḥ |
samācaṣṭa samāgamyā, daitya-rājāya vistarāt|| (390)
3. tasya dūtasya tadvākya-mākarnyā:'sura-rāṭ tataḥ |
sa-krōdhaḥ prāha daityānā-madhipaṁ dhūmralōcanam|| (391)
4. hē dhūmralōcanāsu tvaṁ, sva-sainya-parivāritaḥ |
tāmānaya balādduṣṭāṁ, kēśākarṣaṇa-vihvalām|| (392)
5. tatparitrāṇadaḥ kaścidyadi vōttiṣṭhatē:'paraḥ |
sa hantavyō:'marō vāpi, yakṣō gandharva ēva vā|| (393)
6. rṣiruvāca|| (394)
7. tēnājñaptastataḥ śīghraṁ, sa daityō dhūmralōcanaḥ |
vr̥taḥ ṣaṣṭyā sahasrāṇā-masurāṇāṁ drutaṁ yayau|| (395)
8. sa drṣṭvā tāṁ tatō dēvīm, tuhinācala-saṁsthitām |
jagādōccaiḥ prayāhīti, mūlaṁ śumbha-niśumbhayōḥ|| (396)
9. na cētpṛītyā:'dya bhavati, mad-bhartāramupaiṣyati |
tatō balānnayāmyēṣa, kēśākarṣaṇa-vihvalām|| (397)
10. dēvyuvāca|| (398)
11. daityēśvarēṇa prahitō, balavān bala-saṁvr̥taḥ |
balānnayasi māmēvaṁ, tataḥ kim tē karōmyaham|| (399)
12. rṣiruvāca|| (400)
13. ityuktaḥ sō:'bhyadhāvattā-masurō dhūmra-lōcanaḥ |
huṅkārēṇaiva taṁ bhasmasāccakārāmbikā tataḥ|| (401)
14. atha kruddhaṁ mahā sainya-masurāṇāṁ tathā:'mbikā |

- vavarṣa sāyakaistīkṣṇai-stathā śakti-paraśvadhaiḥ || (402)
15. tatō dhuta-saṭaḥ kōpāt-kr̥tvā nādaṁ subhairavam |
papātā:'sura-sēnāyām, simhō dēvyāḥ sva-vāhanaḥ || (403)
16. kāmścīt kara-prahārēṇa, daityānāsyēna cāparān |
ākramya cādharēṇānyān, sa jaghāna mahā:'surān || (404)
17. kēṣāñcit pāṭayāmāsa, nakhaiḥ kōṣṭhāni kēsari |
tathā tala-prahārēṇa, śirāṁsi kr̥tavān pr̥thak || (405)
18. vicchinna-bāhu-śirasah, kr̥tāstēna tathā:'parē |
papau ca rudhiraṁ kōṣṭhā-danyēṣāṁ dhuta-kēsarah || (406)
19. kṣaṇēna tadbalaṁ sarvaṁ, kṣayaṁ nītaṁ mahātmanā |
tēna kēsariṇā dēvyā, vāhanē-nāti-kōpinā || (407)
20. śrutvā tamasuraṁ dēvyā, nihataṁ dhūmra-lōcanam |
balaṁ ca kṣayitaṁ kr̥tsnam, dēvī kēsariṇā tataḥ || (408)
21. cukōpa daityādhipatiḥ, śumbhaḥ prasphuritā dharah |
ājñāpayāmāsa ca tau, caṇḍa-muṇḍau mahā:'surau || (409)
22. hē caṇḍa! hē muṇḍa! balairbahubhiḥ parivāritau |
tatra gacchata gatvā ca, sā samānīyatām laghu || (410)
23. kēśēṣvākṛṣya baddhvā vā, yadi vaḥ saṁśayō yudhi |
tadā:'śēṣā yudhaiḥ sarvairasurair-vinihanyatām || (411)
24. tasyām hatāyām duṣṭāyām, simhē ca vinipātītē |
śīghramāgamyatām baddhvā, gr̥hītvā tāmāthāmbikām || ōm̐ (412)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
śatākṣyai dhūmrākṣyai namaḥ

॥ saptamō:'dhyāyaḥ ॥

caṇḍa-muṇḍa-vadhah

1. 'ōm' rṣiruvāca || (413)
2. ājñaptāstē tatō daityā-ścaṇḍa-muṇḍa-purōgamāḥ |
caturaṅga-balōpētā, yayurabhyu-dyatāyudhāḥ || (414)
3. dadrṣustē tatō dēvī-miṣaddhāsām vyavasthitām |
simhasyōpari śailēndra-śrṅgē mahati kāñcanē || (415)
4. tē drṣṭvā tām samādātu-mudyamam cakrarudyatāḥ |
ākṛṣṭa-cāpāsi-dharā-stathā:'nyē tatsamīpagāḥ || (416)
5. tataḥ kōpam cakārōccai-rambikā tānarīm prati |
kōpēna cāsyā vadanam, maṣī-varṇamabhūttadā || (417)
6. bhrukuṭī-kuṭilāttasyā, lalāṭa-phalakād-drutam |
kālī karāla-vadanā, viniṣkrāntā:'si pāśinī || (418)
7. vicitra-khaṭvāṅga-dharā, nara-mālā-vibhūṣaṇā |
dvīpi-carma-parīdhānā, śuṣka-māmsāti-bhairavā || (419)
8. ati-vistāra-vadanā, jihvā-lalana-bhīṣaṇā |
nimagnā:':rakta-nayanā, nādā:':pūrita diṇmukhā || (420)
9. sā vēgēnābhi-patitā, ghātayantī mahā:'surān |
sainyē tatra surārīṇā,-mabhakṣayata tadbalam || (421)
10. pārṣṇi-grāhāṅkuśa-grāhi-yōdha-ghaṇṭā-samanvitān |
samādā-yaika-hastēna, mukhē-cikṣēpa vāraṇān || (422)
11. tathaiva yōdham turagai, ratham sārathinā saha |
nikṣipya vaktrē daśanai-ścarva-yantyati bhairavam || (423)
12. ēkam jagrāha kēśēṣu, grīvāyāmatha cāparam |
pādēnākramya caivā:'nya-murasā:'nya-mapōthayat || (424)
13. tairmuktāni ca śastrāṇi, mahā:'strāṇi tathā:'suraiḥ |

- mukhēna jagrāha ruṣā, daśanair-mathitānyapi || (425)
14. balinām tadbalaṁ sarvamasurāṇām durātmanām |
mamardā-bhakṣaya-ccānyā-nanyāmścā-tāḍayat-tathā || (426)
15. asinā nihatāḥ kēcit-kēcit khaṭvāṅga-tāḍitāḥ |
jagmurvināśa-masurā, dantāgrābhihata-stathā || (427)
16. kṣaṇēna tad balaṁ sarvamasurāṇām nipātitaṁ |
drṣṭvā caṇḍō:'bhi-dudrāva, tām kālīmati-bhīṣaṇām || (428)
17. śara-varṣairmahā-bhīmair-bhīmākṣīm tām mahā:'suraḥ |
chādayāmāsa cakraiśca, muṇḍaḥ kṣiptaiḥ sahasraśaḥ || (429)
18. tāni cakrāṇyanēkāni, viśamānāni tanmukham |
babhuryathārka-bimbāni, subahūni ghanōdaram || (430)
19. tatō jahāsātirusā, bhīmaṁ bhairava-nādinī |
kālī-karāla-vaktrānta-rdurdarśa-daśanōjjvalā || (431)
20. utthāya ca mahā:'sīm haṁ, dēvī caṇḍamadhāvata |
grhītvā cāsyā kēsēṣu śirastē-nāsinācchinat || (432)
21. atha muṇḍō:'bhyadhāvattām, drṣṭvā caṇḍam nipātitaṁ |
tamapya-pātaya-dbhūmau, sā khadgābhi-hataṁ ruṣā || (433)
22. hata-śēṣam tataḥ sainyaṁ, drṣṭvā caṇḍam nipātitaṁ |
muṇḍam ca sumahāvīryaṁ, diśō bhējē bhayāturam || (434)
23. śiraścaṇḍasya kālī ca, grhītvā muṇḍamēva ca |
prāha pracaṇḍāṭṭahāsa-miśramabhyētya caṇḍikām || (435)
24. mayā tavātrōpa-hrṭau, caṇḍa-muṇḍau mahā-paśū |
yuddha-yajñē svayaṁ śumbhaṁ, niśumbhaṁ ca haniṣyasi || (436)
25. rṣiruvāca || (437)
26. tāvānītau tatō drṣṭvā, caṇḍa-muṇḍau mahā:'surau |
uvāca kālīm kalyāṇī, lalitaṁ caṇḍikā vacaḥ || (438)

27. yasmāccaṇḍaṁ ca muṇḍaṁ ca, gr̥hītvā tvamupāgatā |
cāmuṇḍēti tatō lōkē, khyātā dēvi! bhaviṣyasi || ōm̐

(439)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
karpūra bījādhiṣṭhātryai kālī cāmuṇḍādēvyai namaḥ

॥ aṣṭamō:'dhyāyaḥ ॥

raktabīja vadhaḥ

1. ōm ṛṣiruvāca || (440)
2. caṇḍē ca nihatē daityē, muṇḍē ca vinipātītē |
bahulēṣu ca sainyēṣu, kṣayitēṣvasurēśvaraḥ || (441)
3. tataḥ kōpa-parādhīna-cētāḥ śumbhaḥ pratāpa-vān |
udyōgam sarva-sainyānām, daityānāmādidēśa ha || (442)
4. adya sarva-balair-daityāḥ, ṣaḍaśīti-rudāyudhāḥ |
kambūnām caturaśītir-niryāmtu sva-balairvr̥tāḥ || (443)
5. kōṭi-vīryāṇi pañcāśa-dasurāṇām kulāni vai |
śataṁ kulāni dhaumrāṇām, nirgacchantu mamājñayā || (444)
6. kālakā daurhr̥dā mauryāḥ, kālakēyā-stathā:'surāḥ |
yuddhāya sajjā niryāntu, ājñayā tvaritā mama || (445)
7. ityājñā-pyāsurapatiḥ, śumbhō bhairava-śāśanaḥ |
nirjagāma mahā-sainya-sahasrair-bahubhir-vr̥tāḥ || (446)
8. āyāntaṁ caṇḍikā dr̥ṣṭvā, tat-sainyamati-bhīṣaṇam |
jyā-svanaiḥ pūrayāmāsa, dharaṇī-gaganāntaram || (447)
9. tataḥ simhō mahā-nāda-matīva kr̥ta-vān nr̥pa |
ghaṇṭā-svanēna tannāda-mambikā cōpa-br̥ṁhayat || (448)
10. dhanurjyā-simha-ghaṇṭānām, nādāpūrita-dinmukhā |
ninādai-rbhīṣaṇaiḥ kālī, jigye vistāritānanā || (449)
11. taṁ nināda-mupaśrutya, daitya-sainyai-ścaturdiśam |
dēvī simhastathā kālī, sa-rōṣaiḥ parivāritāḥ || (450)
12. ētasminnantarē bhūpa! vināśāya sura-dviṣām |
bhavāyāmara-simhānā-mati-vīrya-balānvitāḥ || (451)
13. brahmēśa-guha-viṣṇūnām, tathēndrasya ca śaktayaḥ |

- śarīrēbhyō viniṣkramya, tad-rūpai-ścaṇḍikām yayuḥ || (452)
14. yasya dēvasya yadrūpaṁ, yathābhūṣaṇa-vāhanam |
tadvadēva hi tacchakti-rasurān yōddhu-māyayau || (453)
15. haṁsa-yukta-vimānāgrē, sākṣa-sūtra-kamaṇḍaluḥ |
āyātā brahmaṇaḥ śaktir-brahmāṇī sā:'bhidīyatē || (454)
16. māhēśvarī vr̥ṣārūḍhā, triśūla-vara-dhāriṇī |
mahā:'hi-valayā prāptā, candra-rēkhā-vibhūṣaṇā || (455)
17. kaumārī śakti-hastā ca, mayūra-vara-vāhanā |
yōddhumabhyāyayau daityānambikā guha-rūpiṇī || (456)
18. tathaiva vaiṣṇavī śaktir-garuḍōpari samsthitā |
śaṁkha-cakra-gadā-śār-ṅga-khaḍga-hastābhyupāyayau || (457)
19. yajña-vārāha matulaṁ, rūpaṁ yā bibhratō harēḥ |
śaktiḥ sāpyāyayau tatra, vārāhīm bibhratī tanum || (458)
20. nārasimhī nr̥simhasya, bibhratī sadr̥śaṁ vapuḥ |
prāptā tatra saṭākṣēpa-kṣipta-nakṣatra-samhatih || (459)
21. vajra-hastā tathaivaindrī, gaja-rājōpari sthitā |
prāptā sahasra-nayanā, yathā śakrastathaiva sāl || (460)
22. tataḥ parivr̥tastābhi-rīśānō dēva-śaktibhiḥ |
hanyantā-masurāḥ śīghraṁ, mama prītyā:'ha caṇḍikām || (461)
23. tatō dēvī-śarīrāt-tu, viniṣkrāntā:'ti-bhīṣaṇā |
caṇḍikā-śakti-ratyugrā, śivā-śata-ninādinī || (462)
24. sā cāha dhūmra-jaṭilamīśāna-maparājitā |
dūta! tvaṁ gaccha bhagavan! pārśvaṁ śumbha-niśumbhayōḥ || (463)
25. brūhi śumbhaṁ niśumbhaṁ ca, dānavāvati-garvitau |
yē cānyē dānavāstatra, yuddhāya samupasthitāḥ || (464)
26. trailōkyamindrō labhatām dēvāḥ santu havirbhujāḥ |
yūyaṁ prayāta pātālaṁ, yadi jīvitumicchatha || (465)

27. balāvalē-pādatha cēd-bhavantō yuddha-kām̐kṣiṇaḥ |
tadā:':gacchata tr̥pyantu, macchivāḥ piśitēna vaḥ || (466)
28. yatō niyuktō dautyēna, tayā dēvyā śivaḥ svayam |
śiva-dūtīti lōkē:'smim̐-stataḥ sā khyātimāgatā || (467)
29. tē:'pi śrutvā vacō dēvyāḥ, śarvākhyātām̐ mahā:'surāḥ |
amarṣāpūritā jagmuryatra kātyāyanī sthitā || (468)
30. tataḥ prathama-mēvāgrē, śara śakt-yr̥ṣṭi-vr̥ṣṭibhiḥ |
vavarṣu-ruddhatāmarṣā-stām̐ dēvī-mamarārayaḥ || (469)
31. sā ca tām̐ prahitām̐ bāṇāñchūla-śakti-paraśvadhān |
cicchēda līlayā:':dhmāta-dhanur-muktair-mahēṣubhiḥ || (470)
32. tasyāgrata-stathā kālī, śūla-pāta-vidāritām̐ |
khaṭvāṅga-pōthitām̐-ścārīm̐ kurvatī vyacarattadā || (471)
33. kamaṇḍalu-jalā-kṣēpa-hata-vīryān̐ hataujasaḥ |
brahmāṇī cākarō-cchatrūn̐ yēna yēna sma dhāvati || (472)
34. māhēśvarī-triśūlēna, tathā cakrēṇa vaiṣṇavī |
daityāñjaghāna kaumārī, tathā śakyāti-kōpanā || (473)
35. aindrī-kuliśa-pātēna, śataśō daitya-dānavāḥ |
pētur-vidāritāḥ pr̥thvyām̐, rudhiraugha-pravarṣiṇaḥ || (474)
36. tuṇḍa-prahāra-vidhvastā, dam̐ṣṭrāgra-kṣata-vakṣasaḥ |
vārāha-mūrtyā nyapataṁ-ścakrēṇa ca vidāritāḥ || (475)
37. nakhair-vidāritām̐-ścānyān̐, bhakṣayantī mahā:'surān̐ |
nārasimhī cacārājau, nādāpūrṇa-digambarā || (476)
38. caṇḍāṭṭa-hāsairasurāḥ, śiva-dūtyabhi-dūṣitāḥ |
pētuh̐ pr̥thivyām̐ patitām̐-stām̐-śca khādātha sā tadā || (477)
39. iti mātṛ-gaṇām̐ kruddham̐, marda-yantām̐ mahā:'surān̐ |
dr̥ṣṭvābhyu-pāyair-vividhair-nēśurdēvāri-sainikāḥ || (478)

40. palāyana-parān dr̥ṣṭvā, daityān mātṛ-gaṇārditān |
yōddhumabhyā-yayau kruddhō, rakta-bījō mahā:'surah|| (479)
41. rakta-binduryadā bhūmau, patatyasya śarīrataḥ |
samut-patati mēdinyām, tat-pramāṇa-stadā:'surah|| (480)
42. yuyudhē sa gadā-pāṇirindra-śaktyā mahā:'surah |
tataścaindrī svavajrēṇa, rakta-bīja-matāḍayat|| (481)
43. kuliśēnāhatasyāśu, bahu susrāva śōṇitam |
samuttasthustatō yōdhā-stadrūpā-stat-parākramāḥ|| (482)
44. yāvantah patitāstasya, śarīrād rakta-bindavaḥ |
tāvantah puruṣā jātāstad-vīrya-bala-vikramāḥ|| (483)
45. tē cāpi yuyudhustatra, puruṣā rakta-sambhavāḥ |
samaṁ mātṛbhi-ratyugra-śastra-pātāti-bhīṣaṇam|| (484)
46. punaśca vajra-pātēna, kṣatamasya śirō yadā |
vavāha raktaṁ puruṣā-statō jātāḥ sahasraśaḥ|| (485)
47. vaiṣṇavī samarē cainaṁ, cakrēṇābhi-jaghāna ha |
gadayā tāḍayāmāsa, aindrī tamasurēśvaram|| (486)
48. vaiṣṇavī cakra-bhinnasya, rudhira-srāva-sambhavaiḥ |
sahasraśō jagad-vyāptaṁ, tat-pramāṇair mahā:'suraiḥ|| (487)
49. śaktyā jaghāna kaumārī, vārāhī ca tathā:'sinā |
māhēśvarī trisūlēna, raktabījaṁ mahā:'suram|| (488)
50. sa cāpi gadayā daityaḥ, sarvā ēvāhanat pr̥thak |
mātṛḥ kōpa samāviṣṭō, rakta-bījō mahā:'surah|| (489)
51. tasyāhatasya bahudhā, śakti-śulādibhirbhuvī |
papāta yō vai raktaugha-stēnā-sañchata-śō:'surāḥ|| (490)
52. taiścā-surāsr̥k-sambhūtai-rasuraiḥ sakalaṁ jagat |
vyāpta māsīt-tatō dēvā, bhayamā-jagmu-ruttamam|| (491)
53. tān viṣaṇṇān surān dr̥ṣṭvā, caṇḍikā prāha satvarā |

- uvāca kālīm cāmuṇḍē! vistīrṇaṁ vadaṇaṁ kuru || (492)
54. macchastra-pāta-sambhūtān, rakta-bindūn mahā:'surān |
raktabindōḥ praticcha tvaṁ, vaktrēṇānēna vēginā || (493)
55. bhakṣayantī cara raṇē, tadutpannān-mahā:'surān |
ēvamēṣa kṣayaṁ daityaḥ, kṣīṇa-raktō gamiṣyati || (494)
56. bhakṣyamāṇā-stvayā cōgrā na cōtpatsyanti cāparē |
ityuktvā tāṁ tatō dēvī, śūlēnābhi-jaghāna tam || (495)
57. mukhēna kālī jagrḥē, raktabījasya śōṇitam |
tatō:'sāvā-jaghānātha, gadayā tatra caṇḍikām || (496)
58. na cāsyā vēdanāṁ cakrē, gadā-pātō:'lpikāmapī |
tasyā hatasya dēhāttu, bahu susrāva śōṇitam || (497)
59. yatas-tatas-tad-vaktrēṇa, cāmuṇḍā sampra-ticchatī |
mukhē samudgatā yē:'syā, rakta-pātān-mahā:'surāḥ || (498)
60. tāṁśca-khādātha cāmuṇḍā, papau tasya ca śōṇitam |
dēvī śūlēna vajrēṇa, bāṇai-rasibhi-rrṣṭibhiḥ || (499)
61. jaghāna rakta-bījaṁ taṁ, cāmuṇḍā pīta-śōṇitam |
sa papāta mahī-prṣṭhē, śastra-saṅgha-samāhataḥ || (500)
62. nīraktaśca-mahīpāla! rakta-bījō mahā:'surāḥ |
tatastē harṣa matula-mavāpu-stridaśā nrpa || (501)
63. tēṣāṁ mātr-gaṇō jātō nanartā srṇ-madōddhataḥ || ōm̐ (502)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadrayai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
aṣṭamātrkā sahitāyai raktākṣyai dēvyai namaḥ

॥ navamō:'dhyāyaḥ ॥

niśumbha vadhaḥ

1. ōm rājō–vāca || (503)
2. vicitramidamākhyātām, bhagavan bhavatā mama |
dēvyāscarita-māhātmyam, rakta-bīja-vadhāśritam || (504)
3. bhūyaścēcchāmyaham śrōtum, rakta-bījē nipātītē |
cakāra śumbhō yatkarma, niśumbhaścāti-kōpanaḥ || (505)
4. rṣiruvāca || (506)
5. cakarakōpa matulaṁ, rakta-bījē nipātītē |
śumbhāsurō niśumbhaśca, hatēṣvanyēṣu cāhavē || (507)
6. hanyamānam mahā-sainyam, vilōkyā-marṣamudvahan |
abhyadhā-vanni-śumbhō:'tha, mukhyayā:'sura-sēnayā || (508)
7. tasyāgratastathā prṣṭhē, pārśvayōśca mahā:'surāḥ |
saṁdaṣṭauṣṭha-putāḥ kruddhā, hantum dēvimupāyayauḥ || (509)
8. ājagāma mahāvīryaḥ, śumbhō:'pi svabalair-vṛtaḥ |
nihantum caṇḍikāṁ kōpāt-kr̥tvā yuddam tu mātṛbhiḥ || (510)
9. tatō yuddhamatīvāsiddēvyā śumbha-niśumbhayōḥ |
śara-varṣa-matīvōgram, mēghayōriva varṣatōḥ ||511||
10. ciccēdāstā-ñcharām-stābhyām caṇḍikā sva-śarōtkaraiḥ |
tāḍayāmāsa cāngēṣu, śastraughai-rasurēśvarau || (512)
11. niśumbhō niśitam khaḍgam, carma cādāya suprabham |
atāḍayanmūrdhni simham, dēvyā vāhana-muttamam || (513)
12. tāḍītē vāhanē dēvī, kṣura prēṇāsi-muttamam |
niśumbhasyāśu cicchēda, carma cāpyaṣṭa-candrakam || (514)
13. chinnē carmaṇi khaḍgē ca, śaktim cikṣēpa sō:'surāḥ |
tāmapyasya dvidhā cakrē, cakrēṇābhi-mukhāgatām || (515)

14. kōpādhmātō niśumbhō:'tha, śūlam jagrāha dānavaḥ |
āyātāṁ muṣṭi-pātēna dēvī, taccāpya-cūrṇayat|| (516)
15. āvidhyātha gadām sō:'pi, cikṣēpa caṇḍikām prati |
sā:'pi dēvyā trisūlēna, bhinnā bhasmatvamāgatā|| (517)
16. tataḥ paraśu-hastam tamāyāntam daitya-puṅgavam |
āhatya dēvī bāṇaughai-rapātayata bhū-talē|| (518)
17. tasminnipatitē bhūmau, niśumbhē bhīma-vikramē |
bhrātaryatīva saṁkruddhaḥ, prayayau hantumambikām|| (519)
18. sa rathastha-stathā:'tyuccai-rgrhīta-paramāyudhaiḥ |
bhujairasṭābhi-ratulai-rvyāpyāśēṣam babhau nabhaḥ|| (520)
19. tamāyāntam samālōkya, dēvī śaṅkha-mavādayat |
jyā-śabdam cāpi dhanuṣa-ścakārātīva duḥsaham|| (521)
20. pūrayāmāsa kakubhō, nija-ghaṇṭā-svanēna ca |
samasta-daitya-sainyānām, tējō-vadha-vidhāyinā|| (522)
21. tataḥ simhō mahā-nādaistyājītēbha-mahā-madaiḥ |
pūrayāmāsa gaganam, gām tathaiva diśō daśa|| (523)
22. tataḥ kālī samutpatya, gaganam kṣmāmatāḍayat |
karābhyām tanninādēna, prākṣvanāstē tirōhitāḥ|| (524)
23. aṭṭāṭṭa-hāsa-maśivam, śivadūtī-cakāra ha |
taiḥ śabdairasurāstrēsuh, śumbhaḥ kōpaṁ param yayau|| (525)
24. durātman-stiṣṭa tiṣṭhēti, vyājahārāmbikā yadā |
tadā jayētyabhihitam, dēvai-rākāśa-samsthitaiḥ|| (526)
25. śumbhēnāgatya yā śaktirmuktā jvālāti-bhīṣaṇā |
āyāntī vahni-kūṭābhā, sā nirastā mahōlkayā|| (527)
26. simha-nādēna śumbhasya, vyāptam lōka-trayāntaram |
nirghāta-niḥsvanō ghōrō, jitavānavanī-patē|| (528)

27. śumbha-muktāñcharāndēvī, śumbha-stat-prahitāñcharān |
cicchēda sva-śarai rugraiḥ, śataśō:'tha sahasraśaḥ || (529)
28. tataḥ sā caṇḍikā kruddhā, sūlēnābhi-jaghāna tam |
sa tadā:'bhihatō bhūmau, mūrcchitō nipapāta ha || (530)
29. tatō niśumbhaḥ samprāpya, cētanāmātta-kārmukaḥ |
ājaghāna śarairdēvīm, kālīm kēsariṇam tathā || (531)
30. punaśca kṛtvā bāhūnā-mayutaṁ danujēśvaraḥ |
cakrāyudhēna ditija-śchādayā-māsa caṇḍikām || (532)
31. tatō bhagavati kruddhā, durgā durgārti-nāsinī |
cicchēda tāni cakrāṇi, sva-śaraiḥ sāyakāmśca tām || (533)
32. tatō niśumbhō vēgēna, gadāmādāya caṇḍikām |
abhyadhāvata vai hantuṁ, daitya-sēnā-samāvr̥taḥ || (534)
33. tasyāpatata ēvāśu, gadām cicchēda caṇḍikā |
khaḍgēna śita-dhārēṇa, sa ca sūlam samādadē || (535)
34. sūlahastaṁ samāyāntaṁ, niśumbha-mamarārdanam |
hr̥di vivyādha sūlēna, vēgā-viddhēna caṇḍikā || (536)
35. bhinnasya tasya sūlēna, hr̥dayānniḥsr̥tō:'paraḥ |
mahā-balō mahāvīrya-stiṣṭhēti puruṣō vadan || (537)
36. tasya niṣkrāmatō dēvī, prahasya svanavattataḥ |
śiraścicchēda khaḍgēna, tatō:'sāvapatadbhuvi || (538)
37. tataḥ simha-ścakhādōgram, daṁṣṭrā kṣuṇṇa-śirōdharān |
asurām-stām-stathā kālī, śiva-dūtī tathā:'parān || (539)
38. kaumārī-śakti-nirbhinnāḥ, kēcinnēśur-mahā:'surāḥ |
brahmāṇī-mantra-pūtēna, tōyēnānyē nirākṛtāḥ || (540)
39. māhēśvarī-triśūlēna, bhinnāḥ pētustathā:'parē |
vārāhī-tuṇḍa-ghātēna, kēcicchūrṇī-kṛtā bhuvi || (541)
40. khaṇḍam khaṇḍam ca cakrēṇa, vaiṣṇavyā dānavāḥ kṛtāḥ |

vajrēṇa caindrī-hastāgra-vimuktēna tathā:'parē||

(542)

41. kēcidvinēśu-rasurāḥ, kēcinnaṣṭā mahā:':havāt |
bhakṣitāścāparē kālī-śivadūtī-mrgādhipaiḥ|ōm̐

|(543)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
vāgbhava bījādhiṣṭātryai śrī mahākālyai namaḥ

॥ daśamō:'dhyāyaḥ ॥

śumbha vadhah

1. ōm ṛṣiruvāca || (544)
2. niśumbhaṁ nihataṁ drṣṭvā bhrātaraṁ prāṇa-sammitaṁ |
hanyamānaṁ balaṁ caiva śumbhaḥ kṛddhō:'bravīdvacaḥ || (545)
3. balāvalēpād-duṣṭē! tvaṁ, mā durgē! garva māvaha |
anyāsām balamāśritya yuddhyasē yātimāninī || (546)
4. dēvyuvāca || (547)
5. ēkaivā:'haṁ jagatyatra dvitīyā kā mamāparā |
paśyaitā duṣṭa! mayyēva viśantyō madvibhūtayaḥ || (548)
6. tataḥ samastāstā dēvyō, brahmāṇī-pramukhā layam |
tasyā dēvyāstanau jagmurēkai-vā:':sīt-tadā:'mbikā || (549)
7. dēvyuvāca || (550)
8. ahaṁ vibhūtyā bahubhiriha rūpairyadāsthita |
tat-samhr̥taṁ mayaikaiva, tiṣṭhāmyājau sthirō bhava || (551)
9. ṛṣiruvāca || (552)
10. tataḥ pravavr̥ṭē yuddhaṁ, dēvyāḥ śumbhasya cōbhayōḥ |
paśyatām sarva-dēvānā-masurāṇām ca dāruṇam || (553)
11. śara-varṣaiḥ śitaiḥ śastrai-stathāstrai-ścaiva dāruṇaiḥ |
tayōryuddha-mabhūd-bhūyaḥ, sarva-lōka-bhayaṅkaram || (554)
12. divyānyastrāṇi śataśō, mumucē yānyathā:'mbikā |
babhaṅja tāni daityēndra-stat-pratighāta-kartr̥bhiḥ || (555)
13. muktāni tēna cāstrāṇi, divyāni paramēśvarī |
babhaṅja līlayaivōgra-huṅkārōccāraṇādibhiḥ || (556)
14. tataḥ śara-śatairdēvī-mācchādayata sō:'surah |

- sāpi tat kupitā-dēvī, dhanuścicchēda cēsubhiḥ || (557)
15. chinnē dhanuṣi daityēndra-stathā śakti-mathādadē |
cicchēda dēvī cakrēṇa, tāmapyasya karē sthitām || (558)
16. tataḥ khaḍgamupādāya, śata-candraṁ ca bhānumat |
abhyadhāvattadā dēvīm, daityānā-madhipēśvaraḥ || (559)
17. tasyā:.'patata ēvāśu, khaḍgaṁ cicchēda caṇḍikā |
dhanurmuktaiḥ śitairbāṇaiḥ, carma cārka-karāmalam || (560)
18. hatāśvaḥ sa tadā daitya-śchinna-dhanvā visārathiḥ |
jagrāha mudgaram ghōramambikā-nidhanōdyataḥ || (561)
19. cicchēdā:.'patatastasya, mudgaram niśitaiḥ śaraiḥ |
tathāpi sō:'bhyadhāvattām, muṣṭimudyamya vēgavān || (562)
20. sa muṣṭim pātayāmāsa, hr̥dayē daitya-puṅgavaḥ |
dēvyāstaṁ cāpi sā dēvī, talē-nōrasya-tāḍayat || (563)
21. tala-prahārābhi-hatō, nipapāta mahī-talē |
sa daitya-rājaḥ sahasā, punarēva tathōtthitaḥ || (564)
22. utpatya ca pragr̥hyōccai-rdēvīm gaganamāsthitaḥ |
tatrāpi sā nirādhārā, yuyudhē tēna caṇḍikā || (565)
23. niyuddham khē tadā daitya-ścaṇḍikā ca parasparam |
cakratuḥ prathamam siddha-muni-vismaya-kārakam || (566)
24. tatō niyuddham suciram, kṛtvā tēnāmbikā saha |
utpātya bhrāmayāmāsa cikṣēpa dharaṇī-talē || (567)
25. sa kṣiptō dharaṇīm prāpya muṣṭi-mudyamya vēgitaḥ |
abhyadhāvata duṣṭātmā, caṇḍikā-nidhanēcchayā || (568)
26. tamāyāntam tatō dēvī sarva-daitya-janēśvaram |
jagatyām pātayāmāsa bhitvā śūlēna vakṣasi || (569)
27. sa gatāsuḥ papātōrvyām, dēvī-śūlāgra-vikṣataḥ |
cālayan sakalām pr̥thvīm, sābdhi-dvīpām-sa-parvatām || (570)

28. tataḥ prasanna makhilam, hatē tasmin durātmani |
jagat svāsthya-matīvāpa, nirmalam cābhavannabhaḥ || (571)
29. utpāta-mēghāḥ sōlkā yē, prāgāsamstē śamaṁ yayuḥ |
saritō mārḡa-vāhinya-stathā:.'samstatra pātītē || (572)
30. tatō dēva-gaṇāḥ sarvē, harṣa-nirbhara-mānasāḥ |
babhūvurnihatē tasmin, gandharvā lalitaṁ jaguḥ || (573)
31. avādayamstathai:'vānyē, nanṛtu:'ścāpsarō-gaṇāḥ |
vavuḥ puṇyāstathā vātāḥ, suprabhō:'bhūd-divākaraḥ || (574)
32. jajvaluścāgnayaḥ śāntāḥ, śāntā digjanita-svanāḥ || ōm̐ (575)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
śimha vāhinyai triśūla pāśadhāriṇyai namaḥ

॥ ěkādaśōdhyāyaḥ ॥

nārāyaṇī stutiḥ

1. ōm ṛṣiruvāca || (576)
2. dēvyā hatē tatra mahā:'surēndrē,
sēndrāḥ surā-vahni-purōgamāstām |
kātyāyanīm tuṣṭuvuriṣṭa-lābhāt,
vikāśi-vaktrābja-vikāśitāsāḥ || (577)
3. dēvi! prapannārtiharē! prasīda
prasīda mātara jagatō:'khilasya |
prasīda viśvēśvari! pāhi viśvaṁ
tvamīśvarī dēvi! carācarasya || (578)
4. ādhāra-bhūtā jagatastvamekā
mahīśvarūpēṇa yataḥ sthitā:'si |
apām svarūpa-sthitayā tvayaita
dāpyāyatē kṛtsna-malaṅghya-vīryē || (579)
5. tvam vaiṣṇavī śakti-rananta vīryā
viśvasya bijam paramā:'si māyā |
sammōhitam dēvi! samastamētat
tvam vai prasannā bhuvi mukti-hētuḥ || (580)
6. vidyāḥ samastāstava dēvi! bhēdāḥ
striyaḥ samastāḥ sakalā jagatsu |
tvayaikayā pūrīta-mambayai-tat,
kā tē stutiḥ stavya-parā parōktiḥ || (581)
7. sarva-bhūtā yadā-dēvī, svarga-mukti-pradāyini |
tvam stutā stutayē kā vā bhavantu paramōktayaḥ || (582)
8. sarvasya buddhi-rūpēṇa, janasya hr̥di samsthitē |
svargāpa:'vargadē dēvi! nārāyaṇi! namō:'stu tē || (583)
9. kalā-kāṣṭhādi-rūpēṇa, pariṇāma-pradāyini |

- viśvasyōparatau śaktē! nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (584)
10. sarva-maṅgala-māṅgalyē śivē! sarvārtha-sādhikē |
śaraṇyē! tryambakē! gauri! nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (585)
11. srṣṭi-sthiti-vināśānām śaktibhūtē sanātani |
guṇāśrayē guṇamayē nārāyaṇi namō:'stu tē|| (586)
12. śaraṇāgata-dīnārta-paritrāṇa -parāyaṇē |
sarvasyārti-harē dēvi! nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (587)
13. haṁsa-yukta-vimānasthē brahmāṇī-rūpa-dhāriṇi |
kauśāmbhaḥ kṣarikē dēvi! nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (588)
14. triśūla-candrāhi-dharē, mahā-vrṣabha-vāhini |
māhēśvarī-svarūpēṇa nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (589)
15. mayūra-kukkuṭa-vrtē, mahā-śakti-dharē:'naghē |
kaumārī-rūpa-saṁsthānē nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (590)
16. śaṅkha-cakra-gadā-śārṅga-grhīta-paramāyudhē |
prasīda-vaiṣṇavī-rūpē nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (591)
17. grhītōgra-mahā-cakrē, daṁṣṭrōddhrṭa-vasundharē |
varāha-rūpiṇi śivē nārāyaṇi! namō:'stu tē!|| (592)
18. nr̥ṣimha-rūpēṇōgrēṇa hantum daityān kṛtōdyamē |
trailōkya-trāṇa-sahitē nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (593)
19. kirīṭini mahāvajrē, sahasra-nayanōjjvalē |
vr̥tra-prāṇa-harē caindri nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (594)
20. śiva-dūtī-svarūpēṇa, hata-daitya-mahā-balē |
ghōra-rūpē mahā-rāvē, nārāyaṇi! namō:'stutē|| (595)
21. daṁṣṭrā karāla-vadanē, śirō-mālā-vibhūṣaṇē |
cāmuṇḍē muṇḍa-mathanē nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (596)
22. lakṣmi lajjē mahā-vidyē śraddhē puṣṭi-svadhē dhruvē |
mahā-rātri mahā:'vidyē nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (597)

23. mēdhē sarasvati varē, bhūti bābhravi tāmasi |
niyatē tvaṁ prasīdēśē nārāyaṇi! namō:'stu tē|| (598)
24. sarva-svarūpē sarvēśē, sarvaśakti-samanvitē |
bhayēbhyastrāhi nō dēvi, durgē dēvi! namō:'stu tē|| (599)
25. ētat tē vadanam saumyam lōcanatraya-bhūṣitam |
pātu naḥ sarva-bhītibhyaḥ kātyāyani! namō:'stu tē|| (600)
26. jvālā karāla matyugramaśēṣāsura-sūdanam |
triśūlam pātu nō bhītēr-bhadrakālī! namō:'stu tē|| (601)
27. hinasti daitya-tējāmsi svanēnāpūrya yā jagat |
sā ghaṇṭā pātu nō dēvi! pāpēbhyō:'naḥsutāniva|| (602)
28. asurāsg-vasā-paṅka-carcitastē karōjjvalaḥ |
śubhāya khaḍgō bhavatu caṇḍikē! tvāṁ natā vayam|| (603)
29. rōgānaśēṣānapahamsi tuṣṭā,
ruṣṭā tu kāmān sakalānabhīṣṭān |
tvāmāśritānām na vipannarāṇām,
tvāmāśritā hyāśrayatām prayānti|| (604)
30. ētat kṛtaṁ yat kadanam tvayā:'dya,
dharma-dviṣāṁ dēvi! mahā:'surāṇām |
rūpairanēkair-bahudhā:':tma-mūrtim,
kṛtvā:'mbikē! tat prakarōti kānyā|| (605)
31. vidyāsu śāstrēṣu vivēka-dīpē-
ṣvādyēṣu vākyēṣu ca kā tvadanyā |
mamatva-gartē:'ti-mahāndhakārē,
vibhrāmayatyēta-datīva viśvam|| (606)
32. rakṣāmsi yatrōgra-viṣāśca nāgā,
yatrārayō dasyu-balāni yatra |
dāvānalō yatra tathā:'bdhi-madhyē,
tatra sthitā tvaṁ paripāsi viśvam|| (607)

33. viśvēśvari! tvaṁ paripāsi viśvaṁ,
viśvātmikā dhārayasīti viśvam |
viśvēśa-vandyā bhavati bhavanti
viśvāśrayā yē tvayi bhakti-namrāḥ || (608)
34. dēvi! prasīda pari-pālaya nō:'ri-bhītēḥ,
nityaṁ yathāsura vadhā-dadhunaiva sadyaḥ |
pāpāni sarva-jagatām praśamaṁ nayāśu,
utpāta-pāka-janitāmśca mahōpa-sargān || (609)
35. praṇatānām prasīda tvaṁ dēvi! viśvārti-hāriṇi |
trailōkya-vāsinā-mīḍyē, lōkānām varadā bhava || (610)
36. dēvyuvāca || (611)
37. varadā:'haṁ sura-gaṇā, varam yaṁmana sēcchatha |
taṁ vr̥ṇudhvaṁ prayacchāmi, jagatāmupa-kāraḥ || (612)
38. dēvā ūcuḥ || (613)
39. sarvā-bādhā-praśamanam, trailōkyasyākhilēśvari |
ēvamēva tvayā kārya-masṁmad-vairi-vināśanam || (614)
40. dēvyuvāca || (615)
41. vaivasvatē:'ntarē prāptē, aṣṭā-vimśatimē yugē |
śumbhō niśumbhaścaivānyā-vutpatsyētē mahā:'surau || (616)
42. nanda-gōpa-gr̥hē jātā yaśōdā-garbha-sambhavā |
tatastau nāśayiṣyāmi vindhyācala-nivāsinī || (617)
43. punarapyati-raudrēṇa rūpēṇa pr̥thivī-talē |
avatīrya haniṣyāmi, vaipra cittāmstu dānavān || (618)
44. bhakṣyantyāśca tānugrān, vaipracittān-mahā:'surān |
raktā dantā bhaviṣyanti dāḍimī-kusumō pamāḥ || (619)
45. tatō mām dēvatāḥ svargē, martya-lōkē ca mānavāḥ
stuvantō vyāhariṣyanti, satataṁ rakta-dantikām || (620)

46. bhūyaśca śata-vārṣikyā-manāvr̥ṣṭyā-manambhasi |
munibhiḥ saṁsmṛtā bhūmau sambhaviṣyā-myayōnijā || (621)
47. tataḥ śatēna nētrāṇāṁ nirīkṣiṣyāmi yanmunīn |
kīrtayiṣyanti manujāḥ, śatākṣīmiti mām tataḥ || (622)
48. tatō:'hamakhilāṁ lōkamātma-dēha-samudbhavaiḥ |
bhariṣyāmi surāḥ śākairāvr̥ṣṭēḥ prāṇa-dhāarakaiḥ || (623)
49. śākambharīti vikhyātiṁ, tadā yāsyāmyaham bhuvi |
tatraiva ca vadhiṣyāmi, durgamākhyam mahā:'suram || (624)
50. durgā-dēvīti vikhyātaṁ, tanmē nāma bhaviṣyati |
punaścāham yadā bhīmaṁ, rūpaṁ kṛtvā himācalē || (625)
51. rakṣāṁsi bhakṣayiṣyāmi, munīnāṁ trāṇa-kāraṇāt |
tadā mām munayaḥ sarvē, stōṣyaṁtyā-namramūrtayaḥ || (626)
52. bhīmā-dēvīti vikhyātaṁ tanmē nāma bhaviṣyati |
yadāruṇākhyā-strailokyē mahā-bādhām kariṣyati || (627)
53. tadā:'ham bhrāmaram rūpaṁ, kṛtvā:'saṁkhyēya-ṣaṭpadam |
trailōkyasya hitārthāya, vadhiṣyāmi mahā:'suram || (628)
54. bhrāmarīti ca mām lōkā-stadā stōṣyanti sarvataḥ |
itthaṁ yadā yadā bādhā, dānavōtthā bhaviṣyati || (629)
55. tadā tadāvatīryā:'ham, kariṣyāmyari-saṁkṣayam | ōm̐ (630)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
sarvanārāyaṇyai namaḥ

॥ dvādaśō:'dhyāyaḥ ॥

phala-stutiḥ

1. ōm dēvyuvāca || (631)
2. ēbhiḥ stavaiśca māṁ nityaṁ stōṣyatē yaḥ samāhitaḥ |
tasyā:'haṁ sakalāṁ bādhāṁ, nāśayiṣyāmya:'saṁśayam || (632)
3. madhu-kaiṭabha-nāśaṁ ca, mahiṣāsura-ghātanam |
kīrtayiṣyanti yē tadvad, vadhaṁ śumbha-niśumbhayōḥ || (633)
4. aṣṭamyāṁ ca caturdaśyāṁ, navamyāṁ caika-cētaśaḥ |
śrōṣyanti caiva yē bhaktyā, mama māhātmya-muttamam || (634)
5. na tēṣāṁ duṣkr̥taṁ kiñcid duṣkr̥tōtthā na cāpadaḥ |
bhaviṣyati na dāridryaṁ, na caivēṣṭa-viyōjanam || (635)
6. śatrutō na bhayaṁ tasya dasyutō vā na rājataḥ |
na śastrānala-tōyaughāt-kadācit-sambhaviṣyati || (636)
7. tasmānmamaitan-māhātmyaṁ paṭhitavyaṁ samāhitaiḥ |
śrōtavyaṁ ca sadā bhaktyā, paraṁ svastyayanaṁ hi tat || (637)
8. upasargāna-śēṣāṁstu mahā-mārī-samudbhavān |
tathā trividha-mutpātaṁ māhātmyaṁ śamayēnmama || (638)
9. yatraitatpaṭhyatē samyañ-nityamāyatanē mama |
sadā na tadvimōkṣyāmi sānnidhyaṁ tatra mē sthitam || (639)
10. bali-pradānē pūjāyā-magnikāryē mahōtsavē |
sarvaṁ mamaitaccarita-muccāryaṁ śrāvyamēva ca || (640)
11. jānatā:'jānatā vāpi balipūjāṁ tathā kr̥tām |
praticchiṣyāmyahaṁ prītyā vahni-hōmaṁ tathā kr̥tam || (641)
12. śarat-kālē mahā-pūjā, kriyatē yā ca vārṣikī |
tasyān-mamaitanmāhātmyaṁ śrutvā bhakti-samanvitaḥ || (642)
13. sarvābādhā-vinirmuktō, dhana-dhānya-sutānvitaḥ |

- manuṣyō mat-prasādēna, bhaviṣyati na saṁśayaḥ || (643)
14. śrutvā mamaitan-māhātmyaṁ, tathā cōtpattayaḥ śubhāḥ |
parākramam ca yuddhēṣu, jāyatē nirbhayaḥ pumān || (644)
15. ripavaḥ saṁkṣayaṁ yānti, kalyāṇam cōpapadyatē |
nandatē ca kulam puṁsām māhātmyaṁ mamaśṛṇvatām || (645)
16. śānti-karmaṇi sarvatra tathā duḥsvapna-darśanē |
graha-pīḍāsu cōgrāsu māhātmyaṁ śṛṇuyānmama || (646)
17. upa-sargāḥ śamaṁ yānti, graha-pīḍāśca dāruṇāḥ |
duḥsvapnam ca nr̥bhir-dr̥ṣṭam, susvapnamupajāyatē || (647)
18. bāla-grahābhi-bhūtānām, bālānām śānti-kārakam |
saṁghātabhēdē ca nr̥ṇām maitrīkaraṇa-muttamam || (648)
19. durvr̥ttānā-masēṣāṇām balahānikaram param |
rakṣō-bhūta-piśācānām paṭhanādēva nāśanam || (649)
20. sarvaṁ-mamaitan-māhatmyaṁ, mama sannidhi-kārakam |
paśu-puṣpārghya-dhūpaiśca gandha-dīpai-stathōttamaiḥ || (650)
21. viprāṇām bhōjanair-hōmaiḥ, prokṣaṇīyai-raharniśam |
anyaiśca vividhair-bhōgaiḥ, pradānair-vatsarēṇa yā || (651)
22. prītirmē kriyatē sā:'smin, sakṛtsu-caritē śrutē |
śrutam harati pāpāni, tathā:':rōgyaṁ prayacchatī || (652)
23. rakṣām karōti bhūtēbhyō, janmanām kīrtanam mama |
yuddēṣu caritam yanmē, duṣṭa-daitya-nibarhaṇam || (653)
24. tasmin-śrutē vairi-kr̥tam bhayaṁ puṁsām na jāyatē |
yuṣmābhiḥ stutayō yāśca yāśca brahmar̥ṣibhiḥ kr̥tāḥ || (654)
25. brahmaṇā ca kr̥tāstāstu, prayacchanti śubhām matim |
araṇyē prāntarē vāpi, dāvāgni-parivāritaḥ || (655)
26. dasyubhirvā vr̥taḥ śūnyē, gr̥hītō vāpi śatrubhiḥ |
simha-vyāghrānu-yātō vā vanē vā vana-hastibhiḥ || (656)

27. rājñā kruddhēna cājñaptō, vadhyō bandha-gatō:'pi vā |
āghūrṇitō vā vātēna, sthitaḥ pōtē mahārṇavē || (657)
28. patatsu cāpi śastrēṣu, saṅgrāmē bhr̥ṣadāruṇē |
sarvā-bādhāṣu ghōrāsu vēdanā:'bhyarditō:'pi vā || (658)
29. smaran-mamaita-ccaritaṁ, narō mucyēta saṅkaṭāt |
mama prabhāvāt-simhādyā dasyavō vairiṇastathā || (659)
30. dūrādēva palāyantē smarata-ścaritaṁ mama || (660)
31. r̥ṣiruvāca || (661)
32. ityuktvā sā bhagavatī, caṇḍikā caṇḍa-vikramā || (662)
33. paśyatāmēva dēvānām, tatraivā:'ntaradhīyata |
tē:'pi dēvā nirātaṅkāḥ svādhikārān yathā purā || (663)
34. yajñabhāga-bhujāḥ sarvē cakrurvinihatārayaḥ |
daityāśca dēvyā nihatē śumbhē dēvaripau yudhi || (664)
35. jagad-vidhvaṁsini tasmin mahōgrē:'tula-vikramē |
niśumbhē ca mahāvīryē śēṣāḥ pātāla-māyayuh || (665)
36. ēvaṁ bhagavatī dēvī, sā nityā:'pi punaḥ punaḥ |
saṁbhūya kurutē bhūpa! jagataḥ pari-pālanam || (666)
37. tayaitan-mōhyatē viśvaṁ saiva viśvaṁ prasūyatē |
sā yācitā ca vijñānaṁ, tuṣṭā ṛddhiṁ prayacchatī || (667)
38. vyāptaṁ tayaitat sakalaṁ, brahmāṇḍaṁ manujēśvara |
mahā-kālyā mahā-kālē, mahā-mārī-svarūpayā || (668)
39. saiva kālē mahā-mārī saiva sṛṣṭir- bhavatyajā |
sthitim karōti bhūtānām, saiva kālē sanātani || (669)
40. bhavakālē nr̥ṇām saiva, lakṣmīr-vṛddhi-pradā gr̥hē |
saivā:'bhāvē tathā:'lakṣmīrvināśāyōpa-jāyatē || (670)
41. stutā saṁpūjitā puṣpaidhūpa- gandhādibhi-stathā |

dadāti vittaṁ putrāṁśca, matiṁ dharmē gatiṁ śubhām || ōm̐

(671)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
śrī bālātripura suṁdaryai namaḥ

॥ trayōdaśōdhyāyaḥ ॥

suratha vaiśyaḥ varapradānam

1. ōm ṛṣiruvāca || (672)
2. ētat tē kathitaṁ bhūpa! dēvī-māhātmya-muttamam |
ēvaṁ prabhāvā sā dēvī yayēdaṁ dhāryatē jagat || (673)
3. vidyā tathaiva kriyatē bhagavad-viṣṇu-māyayā |
tayā tvamēṣa vaiśyaśca tathaivānyē vivēkinaḥ || (674)
4. mōhyantē mōhitāścaiva mōhamēṣyanti cāparē |
tāmupaihi mahārāja! śaraṇaṁ paramēśvarīm || (675)
5. ārādhitā saiva nr̥ṇām, bhōga-svargā:'pavargadā || (676)
6. mārkaṇḍēya uvāca || (677)
7. iti tasya vacaḥ śr̥tvā surathaḥ sa narādhipaḥ || (678)
8. praṇipatya mahā-bhāgaṁ tamṛṣiṁ śaṁsita-vratam |
nirviṇṇō:'ti-mamatvēna rājyāpa-haraṇēna ca || (679)
9. jagāma sadyastapasē sa ca vaiśyō mahā-munē |
saṁdarśanārtha-maṁbāyā, nadī-pulina-saṁsthitaḥ || (680)
10. sa ca vaiśya-stapastēpē dēvī-sūktaṁ paraṁ japan |
tau tasmin pulinē dēvyāḥ, kr̥tvā mūrtiṁ mahī-mayīm || (681)
11. arhaṇām cakratustasyāḥ, puṣpa-dhūpāgni-tarpaṇaiḥ |
nirāhārau yatāhārau, tanmanaskau samāhitau || (682)
12. dadatustau balim caiva, nija-gātrā-srgukṣitam |
ēvaṁ samārādha-yatōstri-bhirvarṣai-ryatātmanōḥ || (683)
13. parituṣṭā jagaddhātrī pratyakṣaṁ prāha caṇḍikā || (684)
14. dēvyuvāca || (685)
15. yatprārthyatē tvayā bhūpa! tvayā ca kulanandana

- mattastat prāpyatām sarvaṁ, parituṣṭā dadāmi tat || (686)
16. mārkaṇḍēya uvāca || (687)
17. tatō vavrē nrpō rājya-mavibhramśyanya-janmani |
atraiva ca nijaṁ rājyaṁ, hata-śatru-balaṁ balāt || (688)
18. sō:'pi vaiśyastatō jñānaṁ, vavrē nirviṇṇa-mānasaḥ |
mamētyahamiti prājñāḥ, saṅga-vicyuti-kāraṁ || (689)
19. dēvyuvāca || (690)
20. svalpairahōbhi-rnrpatē! svaṁ rājyaṁ prāpsyatē bhavān || (691)
21. hatvā ripūna-skhalitaṁ, tava tatra bhaviṣyati || (692)
22. mrtaśca bhūyaḥ samprāpya, janma dēvād-vivasvataḥ || (693)
23. sāvarṇikō nāma manurbhavān bhuvi bhaviṣyati || (694)
24. vaiśya-varya! tvayā yaśca varō:'smattō:'bhi-vāñchitaḥ || (695)
25. taṁ prayacchāmi saṁsiddhyai, tava jñānaṁ bhaviṣyati || (696)
26. mārkaṇḍēya uvāca || (697)
27. iti datvā tayōrdēvī, yathā:'bhilaṣitaṁ varam || (698)
28. babhūvā:'ntarhitā sadyō, bhaktyā tābhyāmabhiṣṭutā |
ēvaṁ dēvyā varam labdhvā, surathaḥ kṣatriyaṣabhaḥ || (699)
29. sūryājjanma samāsādya, sāvarṇirbhavitā manuḥ |
sāvarṇirbhavitā manuḥ | klīm ōm̐ || (700)

satyāssantu yajamānasya kāmāḥ

ōm namō dēvyai mahādēvyai śivāyai satataṁ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadṛāyai niyatāḥ praṇatāsmatām |

sāṅgāyai sāyudhāyai saparivārāyai sarvātmikāyai
śrīmahātripura suṁdaryai śrīvidyāyai namaḥ
